KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2019/293

(2018. gada 8. novembris)

par valsts atbalstu SA.43785 (2018/C) (ex 2015/PN, ex 2018/NN), ko piešķīrusi Rumānija *Complexul Energetic Hunedoara* pārstrukturēšanai

(izziņots ar dokumenta numuru C(2018) 7308)

(Autentisks ir tikai teksts rumāņu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc uzaicinājuma ieinteresētajām personām iesniegt piezīmes saskaņā ar minētajiem noteikumiem ([1]),

tā kā:

1. PROCEDŪRA

(1) Komisija 2018. gada 12. marta vēstulē informēja Rumāniju par to, ka Komisija ir nolēmusi sākt Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk tekstā "LESD") 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru ("lēmums par procedūras sākšanu") saistībā ar atbalstu *Complexul Energetic Hunedoara S.A.* ("*CE Hunedoara*") pārstrukturēšanai. Lēmums par procedūras sākšanu tika pieņemts pēc iepriekšējiem paziņojumiem un saziņas starp Komisiju un Rumāniju par valsts atbalstu *CE Hunedoara* vai tā priekštečiem, kā sīkāk paskaidrots lēmumā par procedūras sākšanu un šā lēmuma 2.1. sadaļā.

(2) Komisijas lēmums par procedūras sākšanu tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ([2]). Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt savas piezīmes par to.

(3) Rumānija 2018. gada 15. maijā iesniedza piezīmes par lēmumu par procedūras sākšanu. Komisija nesaņēma piezīmes no ieinteresētajām personām. Papildus 2018. gada 15. maijā saņemtajām piezīmēm Komisija 2018. gada 31. jūlijā organizēja arī videokonferenci ar Rumānijas iestādēm.

2. ATBALSTA SĪKS APRAKSTS

2.1. Iepriekšējie lēmumi par *CE Hunedoara*

(4) Komisija 2012. gada 22. februārī pieņēma lēmumu necelt iebildumus pret plānoto atbalstu pavisam 1 169 miljonu RON (aptuveni 251,3 miljoni EUR) apmērā trīs no septiņu valsts antracīta ieguves uzņēmuma AS *Petrosani* ([3]) izmantoto ogļraktuvju slēgšanai ("lēmums par pirmo palīdzību ogļraktuvēm"). Šajā lēmumā Komisija secināja, ka plānotais atbalsts bija saderīgs ar iekšējo tirgu saskaņā ar Padomes Lēmumu 2010/787/ES ([4]) ("Padomes lēmums par atbalstu ogļraktuvēm").

(5) Komisija 2015. gada 20. aprīlī secināja, ka laikposmā no 2009. līdz 2011. gadam *Electrocentrale Paroşeni* un *Electrocentrale Deva* – divi elektroenerģijas ražošanas uzņēmumi, kuri 2012. gadā tika apvienoti, izveidojot *CE Hunedoara*, – saņēma no valsts darbības atbalstu, kas nebija saderīgs ar iekšējo tirgu. Savā lēmumā ([5]) ("lēmums par nesaderīgu atbalstu") Komisija pieprasīja Rumānijai atgūt atbalstu un procentus no *CE Hunedoara* kā abu

([1]) OV C 158, 4.5.2018., 47. lpp.
([2]) Sk. 1. zemsvītras piezīmi.
([3]) OV C 23, 25.1.2013., 3. lpp.
([4]) Padomes 2010. gada 10. decembra Lēmums 2010/787/ES par valsts atbalstu nekonkurētspējīgu ogļraktuvju slēgšanas atvieglošanai (OV L 336, 21.12.2010., 24. lpp.).
([5]) Komisijas 2015. gada 20. aprīļa Lēmums (ES) 2015/1877 par tarifiem, kurus Rumānijas uzņēmums *S.C. Hidroelectrica S.A.* piemēroja *S.C. Termoelectrica S.A.* un *S.C. Electrocentrale Deva S.A.* – SA.33475 (12/C) (OV L 275, 20.10.2015., 46. lpp.), 117.–124. apsvērums.

elektroenerģijas ražošanas uzņēmumu saistību pārņēmēja gadījumā, ja atbalsta saņēmēji nevarētu veikt atmaksu. Rumānijas iestādes 2015. gada 10. jūnijā iesniedza informāciju, kas apliecināja, ka *CE Hunedoara* bija pārskaitījis Rumānijas Enerģētikas ministrijai summu 34 785 015,45 RON (aptuveni 7,48 miljonu EUR) apmērā, kura nosedza atgūstamo atbalsta summu un procentus, tādējādi izpildot lēmumu par atgūšanu.

(6) Komisija 2015. gada 21. aprīlī pieņēma lēmumu necelt iebildumus pret valsts atbalstu, ko bija plānots piešķirt *CE Hunedoara* mērķaizdevumu veidā apmērā, kas nepārsniedz 167 miljonus RON (aptuveni 37,7 miljonus EUR) ([6]) ("lēmums par glābšanas atbalstu") ([7]). Šajā lēmumā Komisija secināja, ka aizdevumi bija glābšanas atbalsts *CE Hunedoara*, un paziņoja, ka šis atbalsts bija saderīgs ar iekšējo tirgu saskaņā ar Pamatnostādnēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai ("pamatnostādnes par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu") ([8]), ņemot vērā vairākas Rumānijas uzņemtās saistības (skatīt šā lēmuma 120. un 123. apsvērumu).

(7) 2015. gada 21. oktobrī, sešus mēnešus pēc lēmuma par glābšanas atbalsta piešķiršanu, Rumānija iesniedza *CE Hunedoara* pārstrukturēšanas plānu ("pirmais pārstrukturēšanas plāns") ([9]). Rumānijas mērķis bija pagarināt glābšanas aizdevuma, uz ko attiecās lēmums par glābšanas atbalstu, atmaksas periodu un piešķirt pārstrukturēšanas atbalstu *CE Hunedoara*, lai finansētu pirmajā pārstrukturēšanas plānā iekļautās izmaksas. Ar 2015. gada 3. decembrī iesniegto vēstuli Rumānija paziņoja savu apņemšanos iesniegt informāciju par pārstrukturēšanas atbalstu pēc četrām nedēļām. Nākamajā dienā Komisija administratīvi ierosināja lietu SA.43785 (2015/PN) par pārstrukturēšanas atbalstu *CE Hunedoara*.

(8) Rumānija 2016. gada 8. janvārī iepriekš paziņoja par savu nodomu piešķirt pārstrukturēšanas atbalstu *CE Hunedoara*, pamatojoties uz jaunu pārstrukturēšanas plānu, kurā bija veikti grozījumi salīdzinājumā ar pirmo pārstrukturēšanas plānu ("grozītais pārstrukturēšanas plāns"), un iesniedza papildu informāciju, ko vēlreiz papildināja 2016. gada 11. janvārī. 2016. gada 12. janvārī notika sanāksme ar Rumānijas iestādēm par iesniegto informāciju.

(9) Rumānija 2016. gada 15. janvārī tika informēta par to, ka būtu ieteicams veikt būtiskas izmaiņas plānotajā pārstrukturēšanas atbalstā un pirmajā pārstrukturēšanas plānā, pirms Rumānija iesniedz oficiālu paziņojumu. Pēc tam Rumānija neiesniedza jaunu pārstrukturēšanas plānu.

(10) 2016. gada janvārī tika sākta oficiāla *CE Hunedoara* maksātnespējas procedūra atbilstīgi Rumānijas tiesību aktiem, tomēr vēlāk valsts tiesa to izbeidza.

(11) Pēc tam Rumānija secināja, ka, lai gan galu galā *CE Hunedoara* tiks likvidēts, uz laiku vajadzēs nodrošināt dažu elektrostaciju, dažu ogļraktuvju un saistīto ogļu sagatavošanas pakalpojumu darbību, piešķirot kompensāciju par ražošanas izmaksām. Pamatojoties uz šiem apsvērumiem un jaunajiem plāniem par iespējamo(-iem) *CE Hunedoara* saistību pārņēmēju(-iem), kas ekspluatēs daļu *CE Hunedoara* aktīvu, pēc Komisijas pieprasījuma Rumānijas iestādes iesniedza informāciju 2016. gada 12. maijā, videokonferencē 2016. gada 18. maijā, 9., 25. un 29. augustā, sanāksmē 2016. gada 12. oktobrī, kā arī 2016. gada 9. novembrī, 2017. gada 17. maijā un 2017. gada 1. septembrī. 2017. gada 17. maijā iesniegtajā informācijā bija jo īpaši norādīts grafiks *CE Hunedoara* galīgajai likvidācijai.

(12) 2016. gada 24. novembrī, pamatojoties uz atsevišķu paziņojumu, Komisija pieņēma lēmumu necelt iebildumus pret 447,8 miljoniem RON (aptuveni 96,2 miljoniem EUR), ko bija plānots piešķirt *CE Hunedoara* divu ogļraktuvju slēgšanai no četrām, ko aizvien ekspluatēja *CE Hunedoara* un uz kurām neattiecās lēmums par pirmo atbalstu ogļraktuvēm ([10]) ("lēmums par otro atbalstu ogļraktuvēm"). Minētajā lēmumā Komisija secināja, ka plānotais atbalsts bija saderīgs ar iekšējo tirgu saskaņā ar Padomes lēmumu par atbalstu ogļraktuvēm.

2.2. **Atbalsta saņēmējs: *CE Hunedoara***

(13) *CE Hunedoara* ir vertikāli integrēts elektroenerģijas ražošanas uzņēmums, kura galvenā mītne atrodas Petrosani, Hunedoaras apgabalā. Tā akcijas pieder vienīgi Rumānijas valstij. *CE Hunedoara* galvenokārt izmanto vietējās

([6]) Šajā lēmumā informatīvā nolūkā tiek izmantots valūtas maiņas kurss RON/EUR = 0,215 (2018. gada 31. janvāris).
([7]) Komisijas 2015. gada 21. aprīļa Lēmums SA.41318 (2015/N) – Rumānija – Paziņojums par glābšanas atbalstu *Complexul Energetic Hunedoara* (OV C 203, 19.6.2015., 5. lpp.).
([8]) OV C 249, 31.7.2014., 1. lpp.
([9]) Šis plāns tika apspriests arī sanāksmē ar Rumānijas iestādēm 2015. gada 23. oktobrī.
([10]) Valsts atbalsts ir atļauts saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu. Gadījumi, pret kuriem Komisijai nav iebildumu (OV C 127, 21.4.2017., 1. lpp.).

ogles, ko tas iegūst savās ogļraktuvēs, lai saražotu elektroenerģiju un siltumenerģiju apkārtējām pilsētām. Tā abu elektrostaciju – *Deva* ([11]) un *Paroseni* ([12]) – kopējā uzstādītā nominālā jauda ir 1 225 MW. *CE Hunedoara* saražo aptuveni 4,2 % Rumānijā patērētās elektrības, tomēr tas ir lielākais elektroenerģijas ražotājs centrālajos un ziemeļrietumu apvidos. Uzņēmums nodarbina aptuveni 6 600 cilvēku, no tiem 1 750 ir saistīti ar enerģijas ražošanu, bet 4 700 ar ieguvi.

(14) *CE Hunedoara* tika nodibināts 2012. gada novembrī, apvienojot divus iepriekš grūtībās nonākušus un tagad likvidētus valstij piederošus uzņēmumus – *Electrocentrale Paroseni* un *Electrocentrale Deva* ("priekšteči"). Pēc valsts antracīta ieguves uzņēmuma AS *Petrosani* likvidācijas bija plānots uzturēt četru ogļraktuvju darbību un nebija plānots, ka tās saņem slēgšanas atbalstu saskaņā ar lēmumu par pirmo atbalstu ogļraktuvēm. Tās tika iekļautas *CE Hunedoara* kopā ar elektrostacijām, saistīto administratīvo personālu un *Electrocentrale Paroseni* un *Electrocentrale Deva* nekustamo īpašumu, jo gandrīz visas šo četru ogļraktuvju piegādātās ogles izmantoja *Electrocentrale Paroseni* un *Electrocentrale Deva* kā degvielu enerģijas ražošanai un siltumapgādei. Jo īpaši:

— *CE Hunedoara* sākotnēji pārņēma ražošanas aktīvus un saistības no priekštečiem. Abi uzņēmumi pastāvīgi nespēja pārdot elektrību par konkurētspējīgām tirgus cenām Rumānijā un laikposmā no 2009. gada līdz 2011. gadam saņēma nesaderīgu darbības atbalstu 22,62 miljonu RON un 3,65 miljonu RON apmērā (apmēram pavisam 5,6 miljonus EUR), ko lēmumā par nesaderīgu atbalstu Komisija pieprasīja Rumānijai atgūt ar procentiem no *CE Hunedoara*, ņemot vērā atbalsta saņēmēju ekonomisko un juridisko saistību nepārtrauktību ([13]).

— Attiecīgi 2013. gada augustā *CE Hunedoara* pārņēma no valsts antracīta ieguves uzņēmuma AS *Petrosani* četras no septiņām ogļraktuvēm. Iepriekš, līdz 2011. gadam, valsts antracīta ieguves uzņēmums AS *Petrosani* ekspluatēja septiņas raktuves; trīs no tām saņēma atbalstu slēgšanai saskaņā ar lēmumu par pirmo atbalstu ogļraktuvēm. Pārējās četras raktuves, kas vēlāk tika iekļautas *CE Hunedoara*, bija šķietami dzīvotspējīgas. Šīs četras ogļraktuves un citi ražošanas aktīvi tika nodoti *CE Hunedoara* bez jebkādām saistībām, jo īpaši attiecībā uz parādiem aptuveni 1,2 miljardu EUR apmērā, kas bija uzkrājušies attiecībā pret valsti vai citām publiskām struktūrām galvenokārt nesamaksātu nodokļu un iemaksu dēļ. Uzkrātie parādi netika ņemti vērā, vērtējot minēto četru raktuvju dzīvotspēju. Komisija norādīja uz Rumānijas apņemšanos atbilstīgi valsts atbalsta noteikumiem vajadzības gadījumā paziņot par visiem pasākumiem, kas attiecas uz parādiem valstij. Rumānija nepaziņoja par šo procesu ([14]), tādējādi četras raktuves tika nodotas *CE Hunedoara* bez parāda.

2.3. ***CE Hunedoara* darbības un finanšu rādītāji**

2.3.1. *Darbības rezultāti*

(15) Saskaņā ar Rumānijas Enerģētikas regulatoru ([15]) 2013.–2015. gadā *CE Hunedoara* pārstāvēja šādu neto saražotās elektroenerģijas daļu:

1. tabula

***CE Hunedoara* nodrošinātā elektroenerģija 2013.–2015. gadā salīdzinājumā ar kopējo saražoto apjomu**

Ražotājs	Izmantotā jauda (MW)			Kopējā saražotā elektroenerģija (TWh)		
	2013. g.	2014. g.	2015. g.	2013. g.	2014. g.	2015. g.
CE Hunedoara	1 110 (6 %)	998 (5 %)	1 063 (5 %)	3 (5 %)	2,7 (4 %)	1,84 (2,9 %)
Tirgus apmērs	18 142 (100 %)	18 448 (100 %)	19 086 (100 %)	55,8 (100 %)	62 (100 %)	62,6 (100 %)

([11]) Būvēta divos posmos – pirmais posms no 1969. gada līdz 1971. gadam, otrais posms no 1977. gada līdz 1980. gadam – skatīt *GMC Insolvency Consulting* 2016. gada marta ziņojumu, 37. lpp., cigmc.ro/files/Raport%20art.%2097.pdf.

([12]) Būvēta divos posmos – pirmais posms no 1956. gada līdz 1959. gadam, otrais posms no 1962. gada līdz 1964. gadam – skatīt publiski pieejamo informāciju tīmekļa vietnē https://uzinaparoseni.wordpress.com/.

([13]) 2015. gada 20. aprīlī pieņemtais lēmums par nesaderīgu atbalstu, 84., 88.–90., 98. un 117.–124. apsvērums. 2015. gada 21. aprīļa lēmums par glābšanas atbalstu, 13. un 63. apsvērums.

([14]) 2012. gada 22. februārī pieņemtais lēmums par pirmo atbalstu ogļraktuvēm, 4.–10. apsvērums.

([15]) *ANRE* gada ziņojumi par 2013., 2014. un 2015. gadu, pieejami: http://www.anre.ro/en/about-anre/annual-reports-archive. Skatīt *Transelectrica* datus par kopējo un pieejamo uzstādīto ražošanas jaudu katrā spēkstacijā uz vienu primāro enerģijas avotu, pieejami: http://transelectrica.ro/web/tel/productie.

(16) Rumānijā elektroenerģiju ražo dažādu veidu spēkstacijas ar dažādām ražošanas izmaksām. Kopš 2012. gada jūlija elektroenerģija tiek tirgota vairumtirdzniecības līmenī ar biržas starpniecību, t. i., aktuāltirgos un nākotnes tirgos Rumānijas elektroenerģijas biržā ("*OPCOM*").

(17) Svarīgs spēkstacijas darbības kritērijs ir nākamās dienas tirgus cenas salīdzinājums ar elektroenerģijas ražošanas papildu izmaksām šajā spēkstacijā. Termoelektrostaciju gadījumā galvenās papildu izmaksas ir degvielas izmaksas, CO_2 emisiju sertifikātu izmaksas un darbības papildu izmaksas.

(18) *CE Hunedoara* 2013. gadā reģistrēja vidējās ražošanas izmaksas 274,27 RON/MWh (aptuveni 59 EUR/MWh), 2014. gadā – 310,19 RON/MWh (aptuveni 67 EUR/MWh) un 2015. gadā – 358,90 RON/MWh (aptuveni 77 EUR/MWh). Turklāt *CE Hunedoara* antracīta (degvielas) ieguves vidējās izmaksas bija aptuveni 126 RON/MWh (aptuveni 27 EUR/MWh) salīdzinājumā ar antracīta cenu tirgū aptuveni 40 RON/MWh (aptuveni 9 EUR/MWh) ([16]).

(19) Tomēr 2013. gadā elektroenerģijas vidējā svērtā gada cena nākamās dienas tirgū *OPCOM* bija 165,06 RON/MWh (aptuveni 35 EUR/MWh), 2014. gadā – 158,93 RON/MWh (aptuveni 34 EUR/MWh) un 2015. gadā – 166,35 RON/MWh (aptuveni 36 EUR/MWh). Arī divpusējā centralizētajā *OPCOM* tirgū elektroenerģijas vidējā gada cena laikposmā no 2013. gada līdz 2015. gadam svārstījās no 182,94 RON/MWh (aptuveni 39 EUR/MWh) līdz 162,41 RON/MWh (aptuveni 35 EUR/MWh) ([17]). Citiem vārdiem sakot, laikposmā no 2013. gada līdz 2015. gadam, kad tika piešķirti attiecīgie aizdevumi, *CE Hunedoara* vidējās ražošanas izmaksas bija par 66–116 % lielākas nekā cenas, par kurām tika tirgota elektroenerģija nākamās dienas tirgū, un par 50–121 % lielākas nekā cenas Rumānijas elektroenerģijas biržas divpusējā centralizētajā tirgū.

(20) Var norādīt, ka ar šādām tirgus cenām *CE Hunedoara* nevarēja ilgstoši darboties ar peļņu, jo nākamās dienas un iepriekšpārdošanas cenas bija mazākas par *CE Hunedoara* ražošanas izmaksām. Konkurētspējīgā elektroenerģijas tirgū varētu sagaidīt, ka jebkurš produkts tiek pārdots par cenu, kas ir lielāka par produkta papildu izmaksām, lai sasniegtu peļņas normu. Tomēr *CE Hunedoara* kopš dibināšanas acīmredzami to spēja tikai reizēm, ko pierāda *CE Hunedoara* nespēja atlikt pietiekami daudz pamatdarbības ieņēmumu, lai iegādātos CO_2 emisiju sertifikātus, kas bija vajadzīgi 2014. un 2015. gadā. Ar oglēm kurināmas spēkstacijas parasti darbojas kā pamatslodzes spēkstacijas ar vismaz 70 % lielu slodzes faktoru ([18]). Tomēr no elektroenerģijas ražošanas datiem 1. tabulā var secināt, ka *CE Hunedoara* slodzes faktors 2013. un 2014. gadā bija 30,8 % un samazinājās zem 20 % 2015. gadā. To var izskaidrot ar faktu, ka ražošanas aktīvi, kas bija ogļraktuves un divas spēkstacijas, ko 2012. gada novembrī iekļāva *CE Hunedoara*, bija tie paši, kurus iepriekš ekspluatēja neveiksmīgie priekšgājēji, bez jebkādiem būtiskiem ražošanas vai tehnoloģiskiem uzlabojumiem ražošanas izmaksu samazināšanai. Tāpēc *CE Hunedoara* 2013. gadā savu produktu pārdeva vidēji par 199,22 RON/MWh (aptuveni 43 EUR/MWh), 2014. gadā – 167,68 RON/MWh (aptuveni 36 EUR/MWh) un 2015. gadā – 181,52 RON/MWh (aptuveni 39 EUR/MWh) ([19]) un, tāpat kā priekšteči, nespēja gūt pietiekamu peļņu, lai nosegtu gan pamatdarbības izmaksas, gan parādu, tostarp parādu valsts iestādēm, kā redzams 2. tabulā.

2.3.2. *Finanšu rezultāti*

(21) Kā redzams 2. tabulā, 2012. gadā – pirmajā darbības gadā – *CE Hunedoara* guva peļņu (neto ieņēmumus) 37,9 miljonu RON (aptuveni 8,1 miljona EUR) apmērā. Tomēr kopš 2013. gada, kad tika nodotas četras ogļraktuves un saistītā ogļu sagatavošanas struktūra, *CE Hunedoara* sāka radīt arvien lielākus zaudējumus – 2013. gadā 147,6 miljonu RON (31,7 miljonu EUR) apmērā un 2014. gadā 352,3 miljonu RON (76 miljonu EUR) apmērā, vienlaikus pasliktinoties tādiem finanšu rādītājiem kā pamatdarbības ienākumi, parāda un pašu kapitāla attiecība un likviditāte. Līdz 2015. gada beigām *CE Hunedoara* bija negatīvs pašu kapitāls 1 082,6 miljonu RON (232,7 miljonu EUR) apmērā. Līdz 2017. gada beigām *CE Hunedoara* bija divkāršojis pašu kapitālu līdz 2 842,7 miljoniem RON (611,18 miljoniem EUR). Kopš 2013. gada darbības rezultāts bija negatīvs un uzņēmumam nebija brīvu naudas plūsmu finanšu parāda atmaksai un maksājumiem, atskaitot papildu parādu valsts nekomerciālajām struktūrām, piemēram, nodokļu pārvaldēm.

([16]) *CE Hunedoara* valdes izdotie ziņojumi par 2013., 2014. un 2015. gadu, pieejami: http://www.cenhd.ro/index.php/situatii-financiare/.
([17]) *OPCOM* gada ziņojumi par 2013., 2014. un 2015. gadu, pieejami: https://www.opcom.ro/compania/compania.php?lang=ro&id=6.
([18]) Skatīt, piemēram, slodzes faktorus, kas norādīti Lēmumā SA.38760 (2016/C) (OV C 46, 5.2.2016., 19. lpp.).
([19]) http://www.cenhd.ro/images/File/Situatii%20financiare/2013/Raportul%20administratorilor%20-%202013.pdf, 3. lpp.
http://www.cenhd.ro/images/File/Situatii%20financiare/2014/Raportul%20administratorilor%20-%202014.pdf, 3. lpp.
http://www.cenhd.ro/images/File/Situatii%20financiare/2015/Raportul%20administratorilor%20-%202015.pdf, 11. lpp.

2. tabula

***CE Hunedoara* finanšu rezultāti 2012.–2017. gadā**

Miljoni RON	2012. g.	2013. g.	2014. g.	2015. g.	2016. g.	2017. g.
Ieņēmumi kopā	249,4	1 061,1	691,5	574,74	448,4	568,7
Pamatdarbības peļņa/zaudējumi (*EBITDA*)	20,2	– 167,1	– 341,7	– 1 647,6	– 838,2	– 744,6
Neto peļņa/zaudējumi	37,9	– 147,6	– 352,3	– 1 661,6	– 858,4	– 768,8
Akciju kapitāls	203,4	349,8	354,5	354,5	354,5	354,5
Pašu kapitāls	678,7	980,1	629,3	– 1 082,6	– 2 071,3	– 2 842,7
Ilgtermiņa parāds	170,0	269,5	258,7	270,5	245,4	237,4
Citi pašreizējie parādi, tostarp nodokļu parāds	72,3	243,2	371,6	726,7	922,2	1 099,1

Avots: www.cenhd.ro, saskaņā ar publiski pieejamajiem finanšu pārskatiem, aplūkoti 2018. gada jūnijā.

(22) Ne vēlāk kā līdz 2015. gada aprīlim *CE Hunedoara* izpildīja kolektīvās maksātnespējas procedūras kritērijus saskaņā ar Rumānijas tiesību aktiem ([20]). Pret *CE Hunedoara* 2016. gada janvārī uz laiku tika sākta maksātnespējas procedūra. *CE Hunedoara* maksātnespējas administrators 2016. gada martā publicēja ziņojumu ("maksātnespējas administratora ziņojums"), kurā bija iekļauta informācija par uzņēmuma saistībām, no kuras var secināt, ka *CE Hunedoara* bija parādā dažādām valsts struktūrām aptuveni 2 360 miljonus RON (aptuveni 507,4 miljoni EUR). Šī summa attiecās cita starpā uz šajā lēmumā iekļautajiem aizdevumiem, kā arī Vides aģentūras piemērotajiem naudas sodiem par neiegādātajām oglekļa kvotām, zaļajiem sertifikātiem un citiem parādiem valstij un sociālā nodrošinājuma budžetam. Kā norādīja Rumānija, Vides aģentūra pieprasīja samaksāt arī summas, ko tai bija parādā *CE Hunedoara*, tāpat kā citi privātie kreditori.

(23) Kā liecina *CE Hunedoara* pašu kapitāla stāvoklis, uzņēmums ir tehniski bankrotējis, taču turpina darboties, nemaksājot lielāko daļu savu parādu un finanšu saistību. Saskaņā ar Rumānijas iesniegto informāciju, atbilstīgi piemērojamajiem valsts noteikumiem, *CE Hunedoara* likvidācijas process varētu ilgt vismaz trīs gadus, ja to ierosinātu Rumānijas valsts kā *CE Hunedoara* akcionārs un galvenais kreditors. Līdz šim, pamatojoties uz valsts Uzņēmumu tiesā iesniegtajiem maksātnespējas pieprasījumiem, *CE Hunedoara* pastāvīga maksātnespēja nav izsludināta,

2.4. ***CE Hunedoara* piešķirtie aizdevumi**

(24) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija pārbaudīja piecus valsts finansētus vai atbalstītus aizdevumus, kurus piešķīra vai no kuriem labumu guva *CE Hunedoara* tā pašreizējai elektroenerģijas ražošanas uzņēmējdarbībai un kuri 2016. gada 30. jūnijā veidoja pavisam 337 107 835 RON (aptuveni 72,48 miljoni EUR), tajā skaitā nesamaksāto pamatsummu, procentus, kavējuma procentus un citas izmaksas. 3. tabulā ir iekļauta Rumānijas atjauninātā informācija par šo aizdevumu neatmaksāto daļu 2018. gada 31. martā.

(25) Pēc lēmuma par procedūras sākšanu Rumānijas iestādes noslēdza aizdevumu līgumus, saskaņā ar kuriem galvenie sākotnējiem aizdevumu noteikumi un nosacījumi bija šādi:

a) Starptautiskās Rekonstrukcijas un attīstības bankas ("*IBRD*") aizdevums ar garantiju, ko piešķīra Rumānijas valsts ar Valsts finanšu ministrijas starpniecību – "*IBRD* aizdevums"

(26) Šis aizdevums attiecās uz *CET Mintia* 3. energobloka atjaunošanas un modernizācijas projektu.

(27) Šim nolūkam 1995. gada augustā Elektroenerģijas autonomā direkcija "RENEL" (*Regia Autonomă de Electricitate*) noslēdza aizdevuma līgumu ar Pasaules Banku par 110 000 000 USD, no kuriem 33 500 000 USD vēlāk, 2001. gada februārī, tika atcelti. Līdz 2001. gada 17. maijam, kad *IBRD* pārtrauca līgumu, bija izņemti pavisam 10 930 016 USD.

([20]) 2015. gada 21. aprīļa lēmums par glābšanas atbalstu, 14., 16. un 17. apsvērums.

(28) *IBRD* 2002. gada 31. maijā atjaunoja aizdevuma līgumu ar *Electrocentrale Deva*. Garantiju šim līgumam piešķīra Rumānijas valdība, un tajā paredzēja, ka *Electrocentrale Deva* varētu izmantot ne vairāk kā 69 908 805 USD (no kuriem 1 162 752 USD vēlāk, 2005. gada februārī, tika atcelti).

(29) Aizdevuma atmaksas termiņš bija 2015. gada 1. novembris, un maksājumu grafikā bija paredzēts veikt maksājumus divreiz gadā (maijā un novembrī) 14 gadus, sākot ar 2002. gadu.

(30) Procentu likme ir vienāda ar kvalificēto aizdevumu izmaksām, un to nosaka, pamatojoties uz iepriekšējo semestri, pieskaitot pusi procenta punkta; turklāt par summām, kuras netika izmantotas, *Electrocentrale Deva* bija jāmaksā saistību maksa 0,25 % apmērā.

b) Rumānijas Komercbankas ("*BCR*") piešķirtais aizdevums, par kuru līgumu noslēdza Finanšu ministrija par labu *CE Hunedoara* – "*BCR* aizdevums"

(31) Par aizdevumu tika noslēgts līgums, lai finansētu 25 % lielāka projekta ar nosaukumu *Centrala Electrica Paroseni*, kas bija saistīts ar atkritumu gāzes atsērošanas iekārtu un izdedžu un pelnu savākšanas, pārvadāšanas un apglabāšanas tehnoloģijas izmaiņām. Finansējumu pārējām daļām nodrošināja *BRD* aizdevums (sedzot 25 % no kopējām izmaksām – informācija par šo aizdevumu ir sniegta d) apakšpunktā) un Eiropas Investīciju bankas ("EIB") aizdevums (50 % no kopējām izmaksām; uz šo aizdevumu neattiecas lēmums par procedūra sākšanu).

(32) Ar aizdevuma līgumu, ko 2013. gada 3. decembrī noslēdza *BCR* un Valsts finanšu ministrija, banka aizņēmējam piešķīra ieguldījuma aizdevumu, kurš pēc tam to piešķīra tālāk *CE Hunedoara* ar 2013. gada 5. decembrī noslēgto pakārtota aizdevuma līgumu.

(33) Gan aizdevuma līgums, gan pakārtotā aizdevuma līgums attiecās uz to pašu pamatsummu 83 485 450 RON (jeb 17 950 000 EUR) apmērā, ko sākotnēji banka piešķīra Valsts finanšu ministrijai un pēc tam Valsts finanšu ministrija – *CE Hunedoara*.

(34) Aizdevuma atmaksas termiņš bija 15 gadi ar trīs gadus ilgu atvieglojuma periodu. Maksājumu grafikā bija noteikta atmaksa 25 vienādos maksājumos divas reizes gadā. Procentu likme tika noteikta 4,20 % gadā.

(35) Nodrošinājums šim *BCR* aizdevumam, kas bija nodrošinājums arī *BRD* aizdevumam 14 700 000 EUR (jeb 68 369 000 RON) apmērā, kā minēts šā lēmuma d) apakšpunktā, kā arī saistītajam EIB aizdevumam 32 650 000 EUR (jeb 151 855 150 RON) apmērā, uz ko neattiecas lēmums par procedūras sākšanu, tika piešķirts, ieķīlājot *CE Hunedoara* nekustamo īpašumu un kustamos aktīvus pavisam 93 323 204 EUR (jeb 417 481 353,09 RON) vērtībā.

(36) Saistībā ar *BCR* aizdevumu *CE Hunedoara* bija jāmaksā Valsts finanšu ministrijas "Valsts parāda riska fondam" arī riska komisijas nauda 2,5 % apmērā, t. i., 448 750 EUR astoņās vienādās daļās.

c) Rumānijas Attīstības bankas ("*BRD*") aizdevums, par kuru līgumu noslēdza Finanšu ministrija un pakārtoja to *CE Hunedoara* – "*BRD* aizdevums"

(37) Līgums par aizdevumu tika noslēgts, lai finansētu projektu *Centrala Electrică Paroșeni*.

(38) Ar finansējuma līgumu, ko 2014. gada 19. maijā noslēdza *BRD* un Valsts finanšu ministrija, banka aizņēmējam piešķīra aizdevumu, kurš pēc tam to piešķīra tālāk *CE Hunedoara* ar 2014. gada 5. jūnijā noslēgto pakārtota aizdevuma līgumu.

(39) Gan iepriekš minētais finansējuma līgums, gan pakārtotā aizdevuma līgums attiecās uz to pašu pamatsummu 68 371 170 RON (jeb aptuveni 14 700 000 EUR) apmērā, ko sākotnēji banka piešķīra Valsts finanšu ministrijai un pēc tam Valsts finanšu ministrija – *CE Hunedoara*.

(40) Aizdevuma atmaksas termiņš bija 15 gadi ar trīs gadus ilgu atvieglojuma periodu. Maksājumu grafikā bija noteikta atmaksa 25 vienādos maksājumos divas reizes gadā. Procentu likme tika noteikta 3,79 % gadā.

(41) Nodrošinājums šim *BRD* aizdevumam, kas bija nodrošinājums arī *BCR* aizdevumam 17 950 000 EUR (jeb 83 485 450 RON) apmērā, kas minēts šā lēmuma c) apakšpunktā, kā arī saistītajam EIB aizdevumam 32 650 000 EUR (jeb 151 855 150 RON) apmērā, uz ko neattiecas lēmums par procedūras sākšanu, tika piešķirts, ieķīlājot nekustamo īpašumu un kustamos aktīvus pavisam 93 323 204 EUR (jeb 417 481 353,09 RON) vērtībā.

(42) Saistībā ar šo *BRD* aizdevumu *CE Hunedoara* bija jāmaksā Valsts finanšu ministrijas "Valsts parāda riska fondam" arī riska komisijas nauda 2,5 % apmērā, t. i., 367 000 EUR astoņās vienādās daļās.

(43) *BRD* aizdevums un *BCR* aizdevums finansēja ieguldījumus *Paroseni* stacijas vides atbilstībā (Rūpniecisko emisiju direktīvā noteiktie ES standarti). Šādi ieguldījumi nevarēja radīt papildu jaudu vai samazināt ražošanas izmaksas, kas ļautu gūt papildu pamatdarbības ieņēmumus, lai atmaksātu aizdevumus. Tie bija tikai priekšnosacījums, lai rūpnīca varētu turpināt strādāt. Faktiski privātie aizdevumi, kuri tika piešķirti Rumānijas valstij un kurus Rumānijas valsts piešķīra tālāk, lai finansētu vides atbilstību 2013. un 2014. gadā, tika veikti pēc gadījuma, kurā Rumānija piešķīra dotācijas tāda paša veida iekārtai (dūmvadu gāzes atsērošanai) citām termoelektrostacijām 2010. gadā (*CE Turceni*) un 2011. gadā (*CE Craiova* II) un kurā 2012. gadā notika informācijas apmaiņa ar Rumānijas iestādēm ([21]). Tāpēc šķiet atbilstoši uzskatīt, ka *BRD* aizdevums un *BCR* aizdevums, ko nodeva tālāk valsts un kas finansēja vides atbilstību, bija *de facto* dotācijas, tāpat kā iepriekšējās dotācijas citām spēkstacijām 2011. un 2012. gadā.

d) Aizdevums, kas tika piešķirts, lai izmaksātu nesaderīgu atbalstu, ko pieprasīja atgūt ar lēmumu par nesaderīgu atbalstu; kapitāls un procenti – "aizdevums nesaderīgā atbalsta atmaksai"

(44) Pamatojoties uz valdības 2015. gada 13. maija Ārkārtas rīkojumu Nr. 11 par aizdevuma piešķiršanu *CE Hunedoara S.A.*, 2015. gada 9. jūnijā Valsts finanšu ministrija, *CE Hunedoara* un Enerģētikas ministrija, MVU un uzņēmējdarbības vide noslēdza aizdevuma konvenciju.

(45) Ar iepriekš minēto aizdevuma konvenciju *CE Hunedoara* tika piešķirts aizdevums, kura pamatsumma bija 34 785 015 RON (jeb 7 478 778 EUR). Šis aizdevums tika izmantots, lai atmaksātu 5. apsvērumā minēto nesaderīgo atbalstu.

(46) Aizdevuma atmaksas termiņš bija 90 dienas, un tādējādi tas bija jāatmaksā līdz 2015. gada 8. septembrim. Aizdevuma procentu likme tika noteikta trīs mēnešu *ROBOR* apmērā plus 5 %, t. i., 6,27 % gadā, un tā palika nemainīga visā aizdevuma periodā.

(47) Saskaņā ar iepriekš minētā 2015. gada 13. maija valdības Ārkārtas rīkojuma Nr. 11 2. panta 2. punktu nodrošinājumu vērtība bija 49 380 000 RON (aptuveni 10 616 700 EUR), t. i., 120 % aizdevuma.

e) Aizdevums, kas bija atbalsts, ko piešķīra saskaņā ar lēmumu par glābšanas atbalstu, un procenti – "glābšanas atbalsta aizdevums"

(48) Pamatojoties uz valdības 2015. gada 24. jūnija Ārkārtas rīkojumu Nr. 22 par aizdevuma piešķiršanu *CE Hunedoara S.A.*, 2015. gada 14. jūlijā Valsts finanšu ministrija, *CE Hunedoara* un Enerģētikas ministrija, MVU un uzņēmējdarbības vide noslēdza aizdevuma konvenciju.

(49) Saskaņā ar iepriekš minēto aizdevuma konvenciju bija paredzēts piešķirt *CE Hunedoara* pamatsummu 167 000 000 RON (aptuveni 35 905 000 EUR) apmērā, kas sadalīta divās daļās; pirmā daļa 98 476 900RON (aptuveni 21 172 533 EUR) apmērā tika piešķirta 2015. gada 20. jūlijā, savukārt otrā daļa 68 523 100 RON (aptuveni 14 732 466 EUR) apmērā netika piešķirta, jo *CE Hunedoara* neatmaksāja citu aizdevumu, kas bija piešķirts, pamatojoties uz valdības Ārkārtas rīkojumu Nr. 11/2015 un kas bija saistīts ar atmaksu, ko paredzēja lēmums par nesaderīgu atbalstu (skatīt d) apakšpunktu).

(50) Glābšanas atbalsta aizdevuma atmaksas termiņš bija seši mēneši, t. i., laikposms no 2015. gada aprīļa līdz septembrim, tomēr iepriekš minēto iemeslu dēļ *CE Hunedoara* saņēma tikai pirmo aizdevuma daļu.

(51) Aizdevuma procentu likme tika noteikta sešu mēnešu *ROBOR* apmērā plus 5 %, t. i., 6,57 % gadā, un tā palika nemainīga visā aizdevuma periodā.

(52) Saskaņā ar iepriekš minētā 2015. gada 24. jūnija valdības Ārkārtas rīkojuma Nr. 22 3. panta 3. punktu nodrošinājumu vērtība bija 123 960 000 RON (aptuveni 26 651 400 EUR), t. i., 120 % aizdevuma.

2.5. **Procedūras sākšanas pamatojums**

(53) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija sākotnēji konstatēja, ka pieci valsts finansēti vai atbalstīti aizdevumi, kas tika piešķirti vai sniedza labumu *CE Hunedoara*, varētu būt valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, no kura 2016. gada 30. jūnijā nebija izmaksāti 337 miljoni RON (aptuveni 73 miljoni EUR).

([21]) SA. 33812 (2012/NN) – Rumānija – Nelikumīgs valsts atbalsts obligātiem vides projektiem.

(54) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija arī pauda bažas par to, vai bija izpildīti saderības ar iekšējo tirgu nosacījumi saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu attiecībā uz pārstrukturēšanas atbalstu, kas paredzēts pamatnostādnēs par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu. Komisija norādīja, ka Rumānijas iestādes nebija iesniegušas derīgu uzņēmuma pārstrukturēšanas plānu vai skaidru likvidācijas plānu saprātīgā termiņā un nebija iespējams noteikt ne identificējamu un ticamu *CE Hunedoara* ieguldījumu pārstrukturēšanas izmaksās, ne konkurences izkropļojumu ierobežošanas pasākumus, kas ir pārstrukturēšanas atbalsta atbilstības nosacījumi saskaņā ar pamatnostādnēm par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu. Visbeidzot, *CE Hunedoara* nebija atmaksājis ne glābšanas atbalstu, ne aizdevumu, kas tam ļāva atmaksāt iepriekšējo nesaderīgo atbalstu.

(55) Lēmumā par procedūras sākšanu, lai varētu novērtēt, vai attiecīgie aizdevumi būtu pieejami *CE Hunedoara* finanšu tirgos un tiktu piešķirti ar tirgus nosacījumiem, Komisija pieprasīja Rumānijai iesniegt:

— apsvērumus attiecībā uz *CE Hunedoara* kredītspēju, tirgus etaloniem un reitingiem, ko Rumānijas iestādes ņēma vērā, nosakot un ieviešot sava atbalsta nosacījumus, par kuriem liecina pierādījumi no laika, kad katrs aizdevums tika piešķirts, pakārtots vai garantēts,

— pierādījumus par aizdevumu piedāvājumiem, kurus *CE Hunedoara* saņēma no tirgus finanšu iestādēm vai bankām laikposmā no 2012. gada līdz 2016. gadam, norādot, vai tika pieprasīta valsts vai publiska garantija, un

— visu informāciju, kas varētu palīdzēt novērtēt piecus aizdevumus.

3. **RUMĀNIJAS PIEZĪMES**

(56) Savās piezīmēs par Komisijas lēmumu sākt procedūru Rumānija iesniedza informāciju un vairākus turpmāk minētos apsvērumus.

3.1. **Piezīmes par neatmaksāto kapitālu un piecu aizdevumu summām**

a) *IBRD* aizdevums

(57) Sākot ar daļu, kas bija jāsamaksā 2014. gada novembrī, savu finansiālo grūtību dēļ *CE Hunedoara* vairs nevarēja veikt maksājumus un lūdza savam garantijas devējam – Valsts finanšu ministrijai – samaksāt atlikušās daļas.

(58) Valsts finanšu ministrija kā *CE Hunedoara* garantijas devējs samaksāja trīs atlikušās daļas (t. i., 2014. gada novembra, 2015. gada maija un 2015. novembra daļu) un aprēķināja naudas sodus un procentus par nokavētajiem *CE Hunedoara* maksājumiem. 2018. gada 31. martā atlikušais *CE Hunedoara* parāds Valsts finanšu ministrijai (ko veidoja trīs daļas un attiecīgie naudas sodi un procenti) bija 60 711 568 RON (aptuveni 13 052 987 EUR).

b) *BCR* aizdevums

(59) 2015. gada oktobrī savu finansiālo grūtību dēļ *CE Hunedoara* informēja Valsts finanšu ministriju par to, ka tas vairs nespēj veikt savus maksājumus. 2017. gada 31. decembrī *CE Hunedoara* bija parādā Valsts finanšu ministrijai 5 343 411 EUR (aptuveni 24 853 078 RON), kas atbilst parāda pamatsummai, procentiem un riska komisijas naudai plus papildu 564 163 EUR (aptuveni 2 763 553 RON) procentu par kavētiem maksājumiem un naudas sodu veidā.

(60) 2018. gada 31. martā no pamatsummas 17 950 000 EUR (aptuveni 83 485 450 RON) apmērā 2 154 000 EUR (aptuveni 10 018 254 RON) bija atmaksāti, un tādējādi atlikušais parāds bija 15 796 000 EUR (aptuveni 73 467 196 RON).

c) *BRD* aizdevums

(61) 2016. gada februārī savu finansiālo grūtību dēļ *CE Hunedoara* informēja Valsts finanšu ministriju par to, ka tas vairs nespēj veikt savus maksājumus. 2018. gada 31. martā *CE Hunedoara* bija parādā Valsts finanšu ministrijai 3 000 357 EUR (aptuveni 13 955 150 RON), kas atbilst parāda pamatsummai, procentiem un riska komisijas naudai, kā arī procentiem par kavētiem maksājumiem un naudas sodiem.

(62) 2018. gada 31. martā no pamatsummas 14 700 000 EUR (aptuveni 68 371 170 RON) apmērā 1 764 000 EUR (aptuveni 8 204 364 RON) bija atmaksāti, un tādējādi atlikušais parāds bija 12 936 000 EUR (aptuveni 60 166 806 RON).

d) Aizdevums nesaderīgā atbalsta atmaksai

(63) 2015. gada 8. septembrī, kad bija jāatmaksā aizdevums, bet tas netika izdarīts, Valsts finanšu ministrija katru dienu aprēķināja un uzkrāja procentus par nokavētiem maksājumiem. 2018. gada 31. martā *CE Hunedoara* atlikušais parāds saistībā ar šo aizdevumu bija 42 339 794,26 RON (aptuveni 9 103 055 EUR), ko veido pamatsumma 34 785 015 RON (aptuveni 7 478 778 EUR), aizdevuma procenti 545 255,11 RON (aptuveni 117 229 EUR) un procenti par kavētiem maksājumiem 7 009 525,58 RON (aptuveni 1 507 048 EUR).

e) Glābšanas atbalsta aizdevums

(64) No pirmā maksājuma 98 476 900 RON (aptuveni 21 172 533 EUR) apmērā *CE Hunedoara* izmantoja tikai 93 450 841,17 RON (aptuveni 20 091 930 EUR) un atlikušos 5 026 058,86 RON (aptuveni 1 080 602 EUR) atdeva atpakaļ Valsts finanšu ministrijai. 2018. gada 31. martā *CE Hunedoara* atlikušais parāds saistībā ar šo aizdevumu bija 112 579 946,05 RON (aptuveni 24 204 688 EUR), ko veido pamatsumma 93 450 841,17 RON (aptuveni 20 091 930 EUR), aizdevuma procenti 3 306 854,30 RON (aptuveni 710 973 EUR) un procenti par kavētiem maksājumiem 15 822 250,68 RON (aptuveni 3 401 783 EUR).

3. tabula

Rumānijas informācija par atlikušo kapitālu un parāda summām saistībā ar pieciem aizdevumiem 2018. gada 31. martā

	IBRD aizdevums	BCR aizdevums	BRD aizdevums	Aizdevums nesaderīgā atbalsta atmaksai	Glābšanas atbalsta aizdevums
Piešķiršanas datums	31.5.2002.	5.12.2013.	5.6.2014.	9.6.2015.	14.7.2015.
Sākotnējais kapitāls	68,75 miljoni USD	17,95 miljoni EUR	14 miljoni EUR	34,8 miljoni RON	98,5 miljoni RON
Atlikusī atmaksājamā summa 31.3.2018.	0	15,79 miljoni EUR (73,5 miljoni RON)	12,9 miljoni EUR (60,1 miljons RON)	34,8 miljoni RON	93,4 miljoni RON
Finanšu ministrijai veicamie maksājumi 31.3.2018. - kapitāls, sods un procenti	60,7 miljoni RON (13,1 miljons EUR)	5,3 miljoni EUR (24,9 miljoni RON)	3,0 miljoni EUR (13,9 miljoni RON)	42,3 miljoni RON	112,6 miljoni RON

3.2. **Citas piezīmes**

(65) Pirmkārt, Rumānija sniedza skaidrojumu par glābšanas atbalsta aizdevumu, ko Komisija apstiprināja ar 2015. gada 21. aprīļa lēmumu. Kā norādīts arī lēmumā par procedūras sākšanu, laikā, kad tika apstiprināts glābšanas aizdevums, Rumānija bija apņēmusies ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc lēmuma, ar kuru apstiprināja glābšanas atbalstu, iesniegt: i) pierādījumu tam, ka aizdevums ir atmaksāts, ii) derīgu pārstrukturēšanas plānu vai iii) pamatotu likvidācijas plānu, kurā būtu norādīti soļi, kas novedīs līdz *CE Hunedoara* likvidācijai saprātīgā laikā bez turpmākas palīdzības. Šajā saistībā Rumānija apstiprināja, ka tā patiešām ir izvēlējusies kā alternatīvu *CE Hunedoara* pārstrukturēšanu.

(66) Otrkārt, attiecībā uz lēmumu par procedūras sākšanu Rumānija savā atzinumā norādīja, ka glābšanas atbalsta aizdevums, kas tika apstiprināts ar lēmumu par glābšanas atbalstu, nepiešķīra nekādu reālu ekonomisku priekšrocību atbalsta saņēmējam (t. i., *CE Hunedoara*). Rumānija apgalvoja, ka aizdevums tika piešķirts atbilstīgi pašreizējiem nosacījumiem banku tirgū, t. i., pamatojoties uz *EximBank* veikto ekonomisko un finansiālo analīzi; turklāt Valsts nodokļu administrācijas noteiktajās garantijās tika ņemta vērā nodrošinājuma tirgus vērtība, kas nebija mazāka par 120 % aizdevuma vērtības.

(67) Treškārt, attiecībā uz *CE Hunedoara* likvidācijas procesu un ogļu ieguves uzņēmējdarbības un elektroenerģijas ražošanas uzņēmējdarbības nodalīšanu Rumānija paskaidroja, ka: i) nepietiekamie finanšu līdzekļi; ii) tas, ka pret *CE Hunedoara* uz laiku divreiz 2016. gadā ierosināja maksātnespējas procedūru pēc uzņēmuma pieprasījuma un pēc tam abas reizes maksātnespējas procedūra tika izbeigta, kā arī iii) tas, ka laikā, kad Rumānija iesniedza savus dokumentus, valsts tiesas vēl nebija pieņēmušas lēmumu par vēl vienu pieprasījumu sākt maksātnespējas procedūru, bija iemesli, kas kavēja ogļu ieguves un elektroenerģijas ražošanas nodalīšanu.

(68) Rumānija paskaidroja, ka, lai veiktu juridisko nodalīšanu, ir jāveic konkrēti likumā paredzēti procesuālie posmi un bez ieinteresēto trešo personu iejaukšanās process parasti ilgtu no sešiem līdz deviņiem mēnešiem. Turklāt Rumānija uzsvēra, ka jebkurā gadījumā ogļu ieguvei un elektroenerģijas ražošanas darbībām tiek uzturēti atsevišķi konti un glābšanas atbalsts tiktu izmantots vienīgi elektroenerģijas uzņēmējdarbības vajadzībām, kā tas bija norādīts arī paziņojumā par glābšanas atbalstu.

(69) Ceturtkārt, attiecībā uz lēmuma par procedūras sākšanu nosacījumiem par atbalstu vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu ("VTNP") sniedzējiem Rumānija norādīja, ka *CE Hunedoara* sniegtu valsts elektroenerģijas sistēmas darbībai nepieciešamus pakalpojumus, kas faktiski dod *CE Hunedoara* tiesības saņem kompensāciju saskaņā ar spēkā esošajām tiesību normām ([22]). Šajā saistībā Rumānija pievienoja informāciju, kas vajadzīga VTNP noteikšanai, tās pilnvarojumu, kompensācijas aprēķinu un piešķiršanas ilgumu, kas bija jāiesniedz Komisijai kopš 2016. gada un kuras iesniegšanas laiks drīz beigsies.

(70) Piektkārt, Rumānija arī norādīja, ka saskaņā ar valsts elektroenerģijas transporta uzņēmuma *Transelectrica S.A.* veiktajiem pētījumiem divu spēkstaciju – *Mintia* un *Paroseni* – darbības pārtraukšana negatīvi ietekmētu valsts elektroenerģijas tirgus darbību. veikta

(71) Sestkārt, saskaņā ar Rumānijas aplēsēm paredzams, ka pavisam tuvā nākotnē citas elektroenerģijas ražotnes vairs nebūs pieejamas, jo stāsies spēkā Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1442 ([23]).

(72) Tomēr Rumānija nav sniegusi nekādu informāciju, kas liecinātu par Rumānijas iestāžu vai tirgus dalībnieku veiktu *ex ante* novērtējumu pirms aizdevumu piešķiršanas, un neiesniedza apstiprinošus pierādījumus par aizdevumu atbilstību valsts atbalsta noteikumiem.

(73) Savās piezīmēs par lēmumu par procedūras sākšanu Rumānija neapstrīdēja to, ka glābšanas atbalsta aizdevums, aizdevums, ko piešķīra nesaderīgā atbalsta atmaksai, un trīs pārējie aizdevumi bija piešķirti no valsts līdzekļiem un bija attiecināmi uz valsti.

4. **ATBALSTA NOVĒRTĒJUMS**

(74) Šis lēmums attiecas uz pieciem valsts finansētiem vai atbalstītiem aizdevumiem, kas minēti 2.4. sadaļā.

(75) Šis lēmums neskar citu *CE Hunedoara* piešķirtu atbalsta pasākumu novērtējumu. Tas ietver, jo īpaši, parādu pret valsts struktūrām atlīdzināšanas atlikšanu vai atcelšanu, no kā *CE Hunedoara* guva tiešu labumu, kā minēts lēmumā par procedūras sākšanu, kā arī valsts antracīta ieguves uzņēmuma AS *Petrosani* iepriekšējo valsts parādu atcelšanu vai atmešanu pirms AS *Petrosani* likvidācijas, ja *CE Hunedoara* uzskata par šā uzņēmuma ekonomisko saistību pārņēmēju.

(76) Komisija vispirms novērtēs, vai attiecīgie pieci pasākumi ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Pēc tam Komisija pārbaudīs, vai atbalsts jau bija īstenots un vai šāds atbalsts varētu būt saderīgs ar iekšējo tirgu.

(77) Sākotnējais apsvērums ir tāds, ka Komisija nepiekrīt Rumānijas piezīmēm par *BCR* aizdevumu un *BRD* aizdevumu. Pirmkārt, lai gan Rumānija faktiski samaksāja daļu *BCR* aizdevuma un *BRD* aizdevuma pamatsummas (kā aizņēmējs), tas nav attiecināms uz *CE Hunedoara*, jo uzņēmums nesamaksāja nevienu daļu no (pakārtoto aizdevumu) pamatsummas Rumānijas valstij, tāpēc reāli viss (pakārtoto aizdevumu) sākotnējais kapitāls, nevis tikai tā daļa, nav atmaksāts. Otrkārt, Komisija arī nepiekrīt Rumānijas piezīmēm par parādiem Finanšu ministrijai 2018. gada 31. martā saistībā ar šiem diviem aizdevumiem; patiesībā, kā paskaidrots turpmāk, Komisija uzskata, ka pašlaik *CE Hunedoara* ir parādā Rumānijas valstij visu (pakārtotā) *BCR* aizdevuma un *BRD* aizdevuma pamatsummu (nevis tikai pamatsummas daļas, kas bija jāmaksā līdz 2018. gada 31. martam).

4.1. **Valsts atbalsta esība LESD 107. panta 1. punkta izpratnē**

(78) Saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu "ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm".

([22]) Valdības Ārkārtas rīkojums Nr. 26/2018 un valdības Lēmums Nr. 760/2017.

([23]) Komisijas 2017. gada 31. jūlija Īstenošanas lēmums (ES) 2017/1442, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES pieņem secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) (OV L 212, 17.8.2017., 1. lpp.).

(79) Tādēļ, lai pasākumu varētu klasificēt par atbalstu šā noteikuma nozīmē, ir jābūt izpildītiem visiem šādiem nosacījumiem: i) pasākumam ir jābūt attiecināmam uz valsti un finansētam no valsts līdzekļiem; ii) pasākumam ir jārada ekonomiska priekšrocība tā saņēmējam, iii) šai priekšrocībai ir jābūt selektīvai; un iv) pasākumam ir jārada konkurences izkropļojumi vai jādraud tos radīt un jāspēj ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

4.1.1. *Valsts līdzekļi un attiecināmība uz valsti*

(80) Kā norādījusi Tiesa ([24]), pasākumus var kvalificēt kā valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, ja a) tos no valsts līdzekļiem ir tieši vai netieši piešķīrusi starpniekiestāde ar tai piešķirtajām pilnvarām un b) tie ir attiecināmi uz valsti. Dalībvalsts jēdziens ietver visus valsts iestāžu līmeņus neatkarīgi no tā, vai tā ir valsts, reģionālā vai vietējā iestāde ([25]).

(81) Attiecībā uz *IBRD* aizdevumu Rumānija paskaidroja, ka šā aizdevuma pamatā bija *IBRD* un *Electrocentrale Deva – CE Hunedoara* likumīgā priekšteča – 2002. gada 31. maijā noslēgtais līgums. Garantiju šim aizdevuma līgumam piešķīra Rumānijas valdība. Saskaņā ar judikatūru ([26]) LESD 107. panta 1. punkta piemērošanas nolūkā pietiek ar to, ka ar galvojumu vai līgumisku piedāvājumu ir radīts konkrēts risks nākotnē izraisīt papildu izmaksas valstij. Pēc būtības *IBRD* aizdevuma garantija bija valsts budžeta līdzekļi.

(82) Attiecībā uz *BCR* aizdevumu Rumānija apstiprināja, ka šis aizdevums tika piešķirts, pamatojoties uz *BCR* un Valsts finanšu ministrijas 2013. gada 3. decembrī noslēgto līgumu, lai finansētu vienu ceturto daļu no ieguldījumu projekta *Centrala Electrică Paroşeni*. Pēc tam šis aizdevums tika piešķirts tālāk *CE Hunedoara* ar pakārtota aizdevuma līgumu, kas tika noslēgts 2013. gada 5. decembrī. Pēc būtības pakārtotā aizdevuma līgums (saistībā ar *BCR* aizdevumu, par kuru līgumu noslēdza Rumānijas valsts) tika piedāvāts *CE Hunedoara* no līdzekļiem, kas izrietēja no valsts budžeta.

(83) Attiecībā uz *BRD* aizdevumu Rumānija paskaidroja, ka šā aizdevuma pamatā bija *BRD* un Valsts finanšu ministrijas 2014. gada 19. maijā noslēgtais līgums. Šo aizdevumu banka piešķīra aizņēmējam, kurš to pēc tam piešķīra tālāk *CE Hunedoara*, pamatojoties uz 2014. gada 5. jūnijā noslēgto pakārtota aizdevuma līgumu, lai finansētu vēl vienu ceturto daļu no *Centrala Electrică Paroşeni*. Pēc būtības pakārtotā aizdevuma līgums (saistībā ar *BRD* aizdevumu, par kuru līgumu noslēdza Rumānijas valsts) tika piedāvāts *CE Hunedoara* no līdzekļiem, kas izrietēja no valsts budžeta.

(84) Glābšanas atbalsta aizdevums, tostarp tā pagarinātā un neatmaksātā daļa, un aizdevums nesaderīgā atbalsta atmaksai bija valsts līdzekļi, jo tika piešķirti no valsts budžetā atliktajiem un no tā izrietošajiem līdzekļiem.

(85) Dažādās darbības, ko Finanšu ministrija veica, noslēdzot līgumus, pakārtojot vai garantējot aizdevumu *CE Hunedoara* – pēc savas iniciatīvas, atbilstīgi tai piešķirtajām valsts pilnvarām vai saskaņā ar Rumānijas Ministru padomes norādījumiem, – ir attiecināmas uz Rumānijas valsti.

(86) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija secina, ka attiecīgajos piecos aizdevumos ir izmantoti valsts līdzekļi un tie ir attiecināmi uz Rumānijas valsti.

4.1.2. *Ekonomiska priekšrocība*

(87) LESD 107. panta 1. punktā ir noteikts, ka, lai pasākumu varētu definēt kā valsts atbalstu, tam ir jādod priekšroka konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai. Valsts tieši vai netieši piešķirti aizdevumi vai garantijas var dot labumu atbalsta saņēmējam uzņēmumam, ja tās piešķir finansējumu, ko atbalsta saņēmējs nevarētu atrast finanšu tirgos ar tādiem pašiem nosacījumiem vai vispār. Lai pārbaudītu, vai uzņēmums ir guvis labumu no ekonomiskas priekšrocības, Komisija izmanto kritēriju "tirgus ekonomikas dalībnieka princips" ("TED princips"). Saskaņā ar šo principu novērtējumā lielākā uzmanība tiek pievērsta darījumam no hipotētiska piesardzīga privāta kreditora/investora viedokļa situācijā, kas ir pēc iespējas līdzīgāka valsts situācijai ([27]).

(88) Šajā gadījumā Rumānijas valsts ir gan *CE Hunedoara* kreditors, gan galvenais akcionārs. Šādā situācijā Rumānija varētu piešķirt vai garantēt TED principam atbilstošu individuālu aizdevumu vai garantiju, ja aizdevuma piešķiršanas noteikumi atbilstu tirgus nosacījumiem, tādā gadījumā, ja būtu iespējama atmaksa vai palielināta peļņa akcionāram kādā citā veidā.

([24]) Skatīt lietu C-482/99 *Francija/Komisija* (*Stardust Marine*), ECLI:EU:C:2002:294.
([25]) Lieta C-248/84 *Vācija/Komisija*, ECLI:EU:C:1987:437, 17. punkts.
([26]) Tiesas 2013. gada 19. marta spriedums lietā *Bouygues SA un Bouygues Télécom SA/Komisija un citi*, apvienotās lietas C-399/10 P un C-401/10 P, ECLI:EU:C:2013:175, 137., 138. un 139. punkts.
([27]) Lieta C-300/16 P *Komisija/Frucona Košice*, ECLI:EU:C:2017:706, 28. punkts.

(89) Tāpēc akcionāra veiktā aizdevumu piešķiršanas nosacījumu novērtējumā ir jāņem vērā iespējamie ieņēmumi no likmes, kuru akcionārs varētu pamatoti sagaidīt kā akcionārs. Šajā gadījumā, ņemot vērā i) 2. tabulā norādītos *CE Hunedoara* finanšu rādītājus, ii) būtiski augstākas *CE Hunedoara* ražošanas papildu izmaksas salīdzinājumā ar tirgus cenām un iii) priekšteču vēsturi, ir acīmredzami, ka Rumānijas valsts vai jebkurš tirgus investors līdzīgā situācijā, kādā bija valsts, sākot ar 2013. gadu, nevarētu gaidīt iespējamu peļņu dividenžu vai kapitāla pieauguma veidā no savām akcijām *CE Hunedoara*.

(90) Pirmkārt, lai novērtētu trīs – *IBRD*, *BCR* un *BRD* –aizdevumus, par kuriem līgumu noslēdza vai kam garantiju piešķīra Rumānijas Finanšu ministrija par labu *CE Hunedoara*, ir jāņem vērā uzņēmuma finanšu situācija un tā priekteču vēsture, jo to būtu pārbaudījis ikviens piesardzīgs tirgus aizdevējs vai investors. Pat līdz 2015. gada aprīlim, kad *CE Hunedoara* atkārtoti nevarēja piekļūt finansējumam ar tirgus noteikumiem, uzņēmumam bija pastāvīgi zaudējumi kopš pirmā gada, kad viens un tas pats uzņēmums pilnā apmērā ekspluatēja ogļraktuves un veica elektroenerģijas ražošanu.

(91) Otrkārt, attiecībā uz aizdevumu nesaderīgā atbalsta atmaksai lēmumā par procedūras sākšanu bija norādīts, ka (glābšanas aizdevuma piešķirtajai ekonomiskajai priekšrocībai) līdzīga ekonomiskā priekšrocība tika piešķirta *CE Hunedoara* kā saistību pārņēmējam uzņēmumam, kas ekspluatēja *Electrocentrale Paroşeni* un elektroenerģijas ražošanas aktīvus, izmantojot valsts atbalstu, par ko 2015. gada 20. aprīlī tika pieņemts lēmums par nesaderīgu atbalstu, un veicot iejaukšanos ar valsts aizdevumu *CE Hunedoara* šā nesaderīgā valsts atbalsta atmaksai. Aizdevums nesaderīgā atbalsta atmaksai tika piešķirts laikā, kad, kā norādīja Rumānija, *CE Hunedoara* izpildīja kritēriju, lai saskaņā ar Rumānijas tiesību aktiem varētu ierosināt tā maksātnespējas procedūru, un attiecīgi var izslēgt to, ka uzņēmums būtu varējis atrast šādu finansējumu ar tirgus noteikumiem.

(92) Treškārt, attiecībā uz glābšanas atbalsta aizdevumu, kā norādīts lēmumā par procedūras sākšanu, Rumānijas iestādes paziņoja, ka *CE Hunedoara* nespēja to iegūt no komercbankām, un kopumā tās atzina, ka tas piešķīra (selektīvu) priekšrocību ([28]). Pagarinātā un aizvien neatmaksātā *CE Hunedoara* glābšanas atbalsta aizdevuma daļa nozīmē arī ekonomisku priekšrocību, ko uzņēmums nevarētu iegūt ar tirgus nosacījumiem, piemēra, pārfinansējot un atmaksājot nesamaksāto daļu ar kādas komercbankas aizdevumu.

(93) Savās piezīmēs par lēmumu sākt procedūru Rumānija apgalvoja, ka tā patiesi bija plānojusi pārstrukturēt *CE Hunedoara* un pārvērst glābšanas aizdevumu par pārstrukturēšanas atbalstu. Tomēr Komisija norāda, ka Rumānija neiesniedza derīgu pārstrukturēšanas plānu saskaņā ar pamatnostādnēm par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu, un pārstrukturēšanas nodoms pats par sevi nemazina priekšrocību, ko piešķīra glābšanas atbalsta aizdevums, jo aizdevums netika atmaksāts sešos mēnešos pēc atbalsta piešķiršanas.

(94) Turklāt Rumānija savās piezīmēs par lēmumu par procedūras sākšanu apgalvoja, ka glābšanas atbalsts tika piešķirts ar "pastāvošiem banku tirgus nosacījumiem" pēc *EximBank* analīzes, un tas tika nodrošināts. Tomēr izrādījās, ka šis apgalvojums neatbilst patiesībai tā vienkāršā iemesla dēļ, ka *CE Hunedoara* nevarēja iegūt aizdevumu no komercbankām, kā norādīts šā lēmuma 100. un 101. apsvērumā. Turklāt Rumānija nav iesniegusi *EximBank* veikto kredītriska analīzi.

(95) Ceturtkārt, arī *CE Hunedoara* priekšteči nevarēja izpildīt savas saistības, no kurām likvidācijas gaitā saistības vairāk nekā 1,2 miljardu EUR apmērā palika nesamaksātas. Kā nesen dibinātam uzņēmumam, lai arī tas bija atbrīvots no lielākās daļas *Electrocentrale Paroşeni* un *Electrocentrale Deva*, kā arī valsts antracīta ieguves uzņēmuma AS *Petrosani* saistību, *CE Hunedoara* nebija uzticamas un stabilas kredītvēstures, bez kuras tirgus aizdevēji nelabprāt finansē darbības. Patiesi, visi pieci aizdevumi, uz kuriem attiecas šī procedūra, tika piešķirti no valsts budžeta līdzekļiem (skatīt 4.1.1. punktu). Turpretī nav pierādījumu par to, ka kāds privāts tirgus kreditors būtu piešķīris salīdzināma apmēra aizdevumus *CE Hunedoara*. Neatkarīgi no tā, ka lēmumā par procedūras sākšanu Rumānija tika uzaicināta iesniegt pierādījumus par aizdevumu piedāvājumiem, ko laikposmā no 2012. gada līdz 2016. gadam finanšu iestādes vai bankas izteica *CE Hunedoara*, precizējot, vai tika pieprasīta valsts vai publiska garantija, netika iesniegts neviens šāds tirgus aizdevēju piedāvājums vai pierādījums par pozitīvu novērtējumu.

(96) Piektkārt, kā paskaidrots 20. apsvērumā, *CE Hunedoara* ražošanas aktīvi bija arī tie, ko iepriekš ekspluatēja priekšteči, bez jebkādiem būtiskiem ražošanas vai tehnoloģiju uzlabojumiem, kas ļautu akcionāriem pamatoti cerēt uz labāku vai ienesīgāku elektroenerģijas un siltuma tirdzniecību Rumānijas elektroenerģijas tirgū. Rumānijas iestādes ar visām *CE Hunedoara* un tā priekšteču īpašumtiesībām, rīkojoties arī kā tās galvenais

([28]) 2015. gada 21. aprīļa lēmums par glābšanas atbalstu, 30. un 31. apsvērums.

kreditors, nevarēja ignorēt *CE Hunedoara* strukturālo nespēju radīt pietiekamu peļņu no pamatdarbības, lai izpildītu savas saistības. Tās piešķīra valsts finansējumu, ko *CE Hunedoara* nebūtu varējis iegūt finanšu tirgū ne par jebkādu likmi.

(97) Visi pieci iepriekš minētie fakti ietekmē *CE Hunedoara* kredītspēju un padara neticamu to, ka bez valsts iejaukšanās *CE Hunedoara* būtu varējis atrast aizdevējus, kuri gribētu izsniegt aizdevumus ar tirgus nosacījumiem, ticot, ka *CE Hunedoara* varētu tos atmaksāt. Tāpat arī ir maz ticams tas, ka Rumānija varētu sagaidīt peļņu no savas *CE Hunedoara* akciju paketes un jo īpaši no ieņēmumiem, kas netika gūti, kad tika piešķirti aizdevumi *CE Hunedoara*, ar noteikumiem, kas zemāki par tirgus noteikumiem.

(98) Visbeidzot, attiecīgie aizdevumi ir devuši labumu *CE Hunedoara*. Patiesi, *CE Hunedoara* bija aizņēmējs ar sliktu tā maksātnespējīgo un likvidēto priekšteču kredītvēsturi, un tam nebija kredītvēstures 2012. un 2013. gadā, kad uzņēmums tika nodibināts. Pieauga *CE Hunedoara* pamatdarbības zaudējumi, kas neļāva apkalpot parādu 2013. un 2014. gadā, un faktiski *CE Hunedoara* nepildīja savas saistības, kas nozīmēja, ka 2015. gadā varēja tikt ierosināta uzņēmuma maksātnespējas procedūra. Turklāt nekas neliecina par to, ka Rumānijas iestādes būtu veikušas savlaicīgus pasākumus, kurus rūpīgs kreditors būtu veicis, lai atgūtu savus prasījumus, piemēram, aicināt aizņēmēju atmaksāt aizdevumus vai pieprasīt piespiedu kārtā veikt maksājumus par neveikto atmaksu. Lai gan 2016. gada janvārī tika ierosināta *CE Hunedoara* maksātnespēja (skatīt 22. apsvērumu), līdz šim tas nav izraisījis efektīvu atgūšanu. Uzņēmuma sliktās finansiālās situācijas un mazās aizdevumu atmaksas iespējamības dēļ laikā, kad aizdevumi tika piešķirti vai pagarināti, attiecīgie aizdevumi piešķīra ekonomisku priekšrocību *CE Hunedoara* tāda finansējuma un līdzekļu veidā, ko tas nebūtu spējīgs iegūt tirgū.

(99) Attiecībā uz šīs ekonomiskās priekšrocības apmēra noteikšanu lēmuma par procedūras sākšanu 34. apsvērumā Komisija atsaucās uz Vispārējās tiesas spriedumu *Larko* lietā ([29]) par to, ka apstākļos, kad aizņēmējs ir trauslā finansiālā situācijā, ko raksturo galvenokārt samazināts apgrozījums, negatīvs pašu kapitāls un nespēja atmaksāt aizdevumus no saviem līdzekļiem, ar aizdevumu piešķirta ekonomiskā priekšrocība var būt vienāda ar aizņemto līdzekļu summu pat tad, ja valsts tikai garantē aizdevumu. Rumānijas iestādes nav iesniegušas nevienu pierādījumu par to, ka *CE Huneadoara* bija piekļuve tirgus finansējumam ar tirgus nosacījumiem, norādot, ka *CE Huneadoara* mēģināja, lai gan nesekmīgi, aizņemties tirgū bez valsts atbalsta.

(100) Kā norādīts 43. apsvērumā, *BRD* aizdevums un *BCR* aizdevums, ko Rumānijas valsts piešķīra tālāk, lai finansētu vides atbilstību 2013. un 2014. gadā, sekoja gadījumiem, kad Rumānija piešķīra dotācijas tāda paša veida iekārtai (dūmvadu gāzes atsērošanai) citām termoelektrostacijām 2010. gadā (*CE Turceni*) un 2011. gadā (*CE Craiova* II) un nolēma pārtraukt šādu dotāciju piešķiršanu kā atbalsta instrumentu. Tomēr, ņemot vērā *CE Hunedoara* raksturlielumus, mērķi un finansiālo situāciju, šķiet atbilstoši uzskatīt, ka *BRD* un *BCR* aizdevums, ko valsts piešķīra tālāk, un vides atbilstības finansējums *de facto* bija dotācijas neatkarīgi no tā, ka juridiski tās tika kvalificētas kā aizdevumi.

(101) Vienlaikus atsaukšanās uz Rumānijas valsti, kas piešķīra tālāk aizdevumus, kurus tai piešķīra *BDR* un *BCR*, liecina, ka šīs privātās bankas nevēlējās uzņemties *CE Hunedoara* likviditātes risku, jo tās uzskatīja, ka gandrīz noteikti atmaksa netiks veikta.

(102) Pēc būtības, pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija secina, ka pieci *CE Hunedoara* piešķirtie aizdevumi piešķīra ekonomisku priekšrocību, un uzskata, ka šī priekšrocība ir vienāda ar piešķirto aizdevumu kopējo pamatsummu.

4.1.3. *Selektivitāte*

(103) LESD 107. panta 1. punktā ir noteikts, ka, lai pasākumu varētu definēt kā valsts atbalstu, tam ir jādod priekšroka *konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai*. Komisija norāda, ka pieci aizdevumi tika piešķirti *CE Hunedoara ad hoc*, lai atbalstītu tā pastāvīgu darbību īpašās situācijās, kad bija vajadzīgi ieguldījumi, lai nodrošinātu vides atbilstību, segtu pamatdarbības izmaksas vai nesaderīga atbalsta atmaksu, un tie nebija daļa no vērienīgāka pasākuma vispārējā ekonomiskā politikā piešķirt atbalstu uzņēmumiem līdzīgā juridiskā un ekonomiskā situācijā, kuri darbojas elektroenerģijas ražošanas nozarē vai citās ekonomikas nozarēs. Tāpēc Komisija secina, ka šie aizdevumi ir selektīvi LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

([29]) Lieta T-423/14, *Larko Geniki Metalleftiki kai Metallourgiki AE/Komisija*, ECLI:EU:T:2018:57, 193. punkts, un norādītā judikatūra.

4.1.4. *Ietekme uz tirdzniecību un konkurences izkropļošana*

(104) Ja dalībvalsts piešķirtais atbalsts pastiprina uzņēmuma pozīciju salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kuri konkurē Savienības tirdzniecībā, uzskatāms, ka šos uzņēmumus ir ietekmējis atbalsts ([30]). Pietiek ar to, ka atbalsta saņēmējs konkurē ar citiem uzņēmumiem tirgos, kuri ir atvērti konkurencei ([31]).

(105) *CE Hunedoara* piegādā elektroenerģiju un siltumu Rumānijā. Saskaņā ar noteikumiem, ko Savienība piemēro iekšējam elektroenerģijas tirgum ([32]), elektroenerģijas piegādātāji var brīvi veikt darbības un meklēt klientus Rumānijā. Patiešām, dažādi konkurenti no Rumānijas (piemēram, *SN Nuclearelectrica*, *SN Hidroelectrica*) vai citām dalībvalstīm (piemēram, *CEZ*, *Alpiq*) faktiski tā arī darīja. Komisija norāda, ka pašlaik Rumānijas elektroenerģijas sistēma ir saistīta ar Bulgārijas un Ungārijas elektroenerģijas sistēmām, lai elektroenerģijas plūsmas tiktu ražotas un tirgotas starp šīm dalībvalstīm.

(106) Tāpēc Komisija secina, ka pārbaudāmie aizdevumi ietekmē ES tirdzniecību un rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus iekšējā tirgū.

4.1.5. *Secinājums par atbalsta esību*

(107) Pamatojoties uz iepriekš minētajiem argumentiem Komisija secina, ka *IBRD* aizdevums *CE Hunedoara*, ko garantēja Rumānijas valsts, *BCR* aizdevums un *BRD* aizdevums, par kuriem tika noslēgti līgumi par labu *CE Hunedoara*, aizdevums, ko piešķīra, lai atmaksātu iepriekšējo nesaderīgo atbalstu, un glābšanas atbalsta aizdevums, tostarp tā pagarinātā un neatmaksātā daļa, ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

4.2. **Atbalsta likumība**

(108) Valsts garantētais *IBRD* aizdevuma līgums par labu *CE Hunedoara* tika parakstīts ar *Electrocentrale Deva* – vienu no *CE Hunedoara* likumīgajiem priekštečiem – 2002. gada 31. maijā, tas ir, pirms Rumānijas iestāšanās Eiropas Savienībā 2007. gadā, tāpēc pēc būtības *IBRD* aizdevums nebija nelikumīgs, ja arī tiktu secināts, ka aizdevums bija valsts atbalsts. Tāpēc valsts kā garantijas devēja maksājumi, kaut arī veikti pēc iestāšanās, ir pastāvošs atbalsts un pēc būtības nav nelikumīgi, neskarot valsts atbalsta noteikumos paredzēto iespējamo valsts turpmāko nespēju izmantot savas regresa prasījuma tiesības pret *CE Hunedoara*.

(109) Tomēr *BCR* aizdevums, *BRD* aizdevums un aizdevums, kas tika piešķirts nesaderīgā atbalsta atmaksai, ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, un, tā kā tie tika piešķirti, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu, tie ir nelikumīgs valsts atbalsts.

(110) Glābšanas atbalsta aizdevums, pret kuru Komisija necēla nekādus iebildumus savā 2015. gada 21. aprīļa lēmumā par glābšanas atbalstu, netika izmantots līdz Komisijas lēmuma pieņemšanai, un tāpēc tas nebija nelikumīgs valsts atbalsts. Tomēr tā pārmērīgā pagarināšana un neatmaksāšana pēc sešu mēnešu perioda, uz kuru tas tika piešķirts, padara pagarināšanu par nelikumīgu.

4.3. **Atbalsta saderība un novērtējuma juridiskais pamats**

(111) Komisijai ir jānovērtē, vai iepriekš noskaidrotos pasākumus var uzskatīt par saderīgiem ar iekšējo tirgu. Saskaņā ar Tiesas judikatūru dalībvalsts var norādīt iespējamo saderības pamatojumu un pierādīt, ka šādas saderības nosacījumi ir izpildīti ([33]). Izņemot sākotnējo glābšanas atbalsta aizdevumu un tā pagarināšanu pēc sešu mēnešu perioda kopš 2015. gada 21. aprīļa, kā arī *IBRD* aizdevumu, kurš nebija jāpaziņo, jo tika piešķirts pirms Rumānijas iestāšanās Savienībā, Rumānija nepaziņoja par aizdevumu, kas tika piešķirts, lai atmaksātu nesaderīgo atbalstu, *BCR* aizdevumu un *BRD* aizdevumu, kā arī nesniedza pamatojumu to saderībai ar iekšējo tirgu.

(112) Pamatojoties uz pieejamo informāciju un kā norādīts lēmumā par procedūras sākšanu, Komisija uzskata, ka vienīgais iespējamais pārbaudāmo pasākumu saderības pamatojums būtu pamatnostādnes par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu. Šajās pamatnostādnēs ir paredzēti noteikumi un nosacījumi attiecībā uz tāda glābšanas un pārstrukturēšanas atbalsta saderības novērtēšanu, kas piešķirts grūtībās nonākušiem uzņēmumiem saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

([30]) Skatīt jo īpaši: lieta 730/79 *Philip Morris/Komisija*, ECLI:EU:C:1980:209, 11. punkts; lieta C-53/00 *Ferring*, ECLI:EU:C:2001:627, 21. punkts; lieta C-372/97 *Itālija/Komisija*, ECLI:EU:C:2004:234, 44. punkts.

([31]) Lieta T-214/95 *Het Vlaamse Gewest/Komisija*, ECLI:EU:T:1998:77.

([32]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīva 2009/72/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 55. lpp.).

([33]) Skatīt lietu C-364/90, *Itālija/Komisija*, ECLI:EU:C:1993:157, 20. punkts.

4.3.1. *Pamatnostādņu par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu piemērojamība*

(113) Saskaņā ar pamatnostādņu par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu 137. un 138. punktu: "Ja glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalsts pilnībā vai daļēji ir piešķirts pēc šo pamatnostādņu publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* bez Komisijas atļaujas un tādējādi pārkāpj [LESD] 108. panta 3. punktu, Komisija tā saderību ar iekšējo tirgu izskata saskaņā ar šīm pamatnostādnēm" un "visos pārējos gadījumos tā šo izskatīšanu veic, pamatojoties uz pamatnostādnēm, kas bija piemērojamas atbalsta piešķiršanas laikā".

(114) Glābšanas atbalsta aizdevums un aizdevums, ko piešķīra nesaderīgā atbalsta atmaksai, tika piešķirts pēc tam, kad 2014. gada 1. augustā stājās spēkā pamatnostādnes par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu. Tāpēc pamatnostādnes par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu ir piemērojamas šiem abiem aizdevumiem.

(115) Turklāt *BCR* aizdevums un *BRD* aizdevums netika paziņots Komisijai, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu. Var secināt, ka pat tad, ja šie aizdevumi būtu piešķirti līdz 2014. gada 1. augustam, tiktāl, cik tie ir jāvērtē kopā kā viena darbība, ar kuru piešķīra atbalstu grūtībās nonākušam uzņēmuma, pamatnostādnes par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu arī attiecas uz *BCR* aizdevumu un *BRD* aizdevumu.

4.3.2. *Pamatnostādņu par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu piemērošana*

(116) Tikai grūtībās nonākuši uzņēmumi, kuri atbilst definīcijai glābšanas un pārstrukturēšanas atbalsta pamatnostādņu 20. punktā un nedarbojas ogļu, tērauda un finanšu nozarē, kā noteikts šo pamatnostādņu 16. punktā, var gūt labumu no glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalsta. Kā norādīts lēmumā par glābšanas atbalstu, jau 2015. gada aprīlī *CE Hunedoara* izpildīja pamatnostādņu par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu 20. punkta c) apakšpunktā paredzētos kritērijus, lai pret to varētu ierosināt kolektīvu maksātnespējas procedūru, un, patiešām, 2016. gada janvārī pret uzņēmumu tika sākta šāda procedūra (skatīt 22. apsvērumu). Tāpēc *CE Hunedoara* var uzskatīt par grūtībās nonākušu uzņēmumu pamatnostādņu par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu izpratnē.

(117) Pirmkārt, Komisija norāda, ka Rumānija nav iesniegusi pierādījumus par iespējamu atbilstību glābšanas un pārstrukturēšanas atbalsta nosacījumiem, kas paredzēti pamatnostādnēs par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu.

(118) Attiecībā uz *BCR* aizdevumu, *BRD* aizdevumu un aizdevumu, kas tika piešķirts nesaderīgā atbalsta atmaksai, turpmāk Komisija tos vērtēs kopā, jo tie tika piešķirti grūtībās nonākušam uzņēmumam kā ieguldījuma vai darbības atbalsts, ļaujot *CE Hunedoara* nosegt savas izmaksas bez piekļuves finanšu tirgiem (skatīt 99. apsvērumu). Pamatojoties uz šo, Komisija uzskata, ka pamatnostādnēs par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu paredzētie pārstrukturēšanas atbalsta atbilstības nosacījumi nav izpildīti, jo i) pārstrukturēšanas plāns (iesniegts 2015. gada oktobrī un grozīts 2016. gada janvārī) sākotnēji nebija derīgs, jo nevarēja nodrošināt *CE Hunedoara* ilgtermiņa dzīvotspēju bez papildu pastāvīga atbalsta, un tas netika īstenots, ii) nav saskatāma *CE Hunedoara* paša ieguldījums atbilstīgi pamatnostādņu par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu 62.–64. punktam, un iii) nevar noteikt nevienu pasākumu, kas ierobežotu konkurences izkropļojumus saskaņā ar pamatnostādņu par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu 74.–86. punktu.

(119) Attiecībā uz pamatnostādņu par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu 99.–103. punktu, lai gan tur ir paredzēti īpaši nosacījumi atbalstam grūtībās nonākušiem VTNP sniedzējiem, Komisija uzskata, ka pārbaudāmos pasākumus nevar novērtēt vai ņemt vērā kā kompensāciju par šādu pakalpojumu sniegšanu, kā norādīts pamatnostādņu par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu 100. punktā. Pirmkārt, nav ne apgalvots, ne konstatēts, ka *CE Hunedoara* ir darbojies, pamatojoties uz derīgiem pilnvarojuma aktiem, izceļot jebkuru pamatotu atšķirību salīdzinājumā ar citu elektroenerģijas ražotāju, kas darbojas Rumānijā, saražoto elektroenerģiju; saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas iedibināto judikatūru ([34]) derīga pilnvarojuma akta esība ir ļoti svarīgs nosacījums, lai valsts atbalstu varētu uzskatīt par derīgu kompensāciju par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu. Otrkārt, attiecīgie aizdevumi bija *ad hoc* aizdevumi konkrētiem mērķiem un netika piešķirti saistībā ar

([34]) Lieta C-280/00 *Altmark Trans un Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark* (2003) ECR I-7747.

nosakāmām un pamatotām pakalpojuma sniegšanas papildu izmaksām. Treškārt, aizdevumu summas – ne atsevišķi, ne kopā – nav noteiktas, pamatojoties uz objektīviem parametriem, kas noteikti iepriekš un kalibrēti īpaši noteiktām VTNP izmaksām, ņemot vērā visus *Hunedoara* ieņēmumus un izmaksas. Tāpēc saskaņā ar pamatnostādņu par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu 100. un 101. punktu Komisija neuzskata, ka attiecīgie aizdevumi būtu jāuzskata par derīgu kompensāciju saskaņā ar lēmumu par VTNP ([35]) vai VTNP regulējumu ([36]).

(120) Rumānija arī nav izpildījusi savu apņemšanos juridiski nodalīt *CE Hunedoara* ogļraktuves no *CE Hunedoara* enerģijas ražošanas, ko tā uzņēmās laikā, kad tika apstiprināts glābšanas atbalsts, un ko saskaņā ar Rumānijas iesniegtajiem dokumentiem tā varēja izpildīt sešos līdz deviņos mēnešos. Divas ogļraktuves saņem darbības atbalstu to slēgšanai saskaņā ar lēmumu par otro atbalstu ogļraktuvēm (skatīt 12. apsvērumu). Rumānija savās piezīmēs par procedūras sākšanas lēmumu apgalvoja, ka ieguves un elektroenerģijas ražošanas darbībām tiek uzturēti atsevišķi konti; tomēr atsevišķi konti paši par sevi nenovērš ieguves darbības šķērsfinansējumu. Rumānija nepierādīja šķērsfinansējuma neesību, piemēram, ar pierādījumiem par to, ka valsts atbalsts tiek izmantots tikai elektroenerģijas ražošanas vajadzībām. Bez šiem pierādījumiem nevar izslēgt, ka daļa aizdevumu, uz kuriem attiecas šis lēmums, ir tieši vai netieši piešķīruši labumu *CE Hunedoara* ogļu ieguves darbībām, pārkāpjot pamatnostādņu par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu 16. punktu, kas nosaka, ka ogļu nozarei nevar piešķirt glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu.

(121) Visbeidzot, ir vērts norādīt, ka ieņēmumi no aizdevuma, kas tika piešķirts nesaderīgā atbalsta atmaksai, paliek pieejami *CE Hunedoara*. Ņemot vērā Degendorfas principu ([37]), uzkrātais neatmaksātais aizdevums, kas tika piešķirts iepriekšējā nesaderīgā atbalsta atmaksai, kopā ar pārējiem trim aizdevumiem neļauj uzskatīt, ka iespējamais pārstrukturēšanas atbalsts *CE Hunedoara* ir saderīgs ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz pamatnostādņu par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu 94. punktu. Tomēr, ciktāl *CE Hunedoara* gūst labumu no valsts atbalsta attiecīgo aizdevumu veidā tādā apmērā, kas nav atmaksāts, tas turpina darboties, kaitējot konkurentiem.

(122) Nobeigumā, pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka *BCR* aizdevums un *BRD* aizdevums, par kuriem tika noslēgti līgumi par labu *CE Hunedoara*, vērtējot kopā ar pārmērīgi pagarināto glābšanas atbalsta aizdevumu, kas pārvērtās par pārstrukturēšanas aizdevumu, un aizdevumu, kas tika piešķirts nesaderīgā atbalsta atmaksai, ir nesaderīgi ar iekšējo tirgu.

(123) Attiecībā uz glābšanas atbalsta aizdevumu saskaņā ar pamatnostādņu par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu 55. punkta d) apakšpunktu Rumānija apņēmās ne ilgāk kā sešu mēnešu laikā pēc lēmuma par glābšanas atbalstu pieņemšanas vai pirmās daļas atmaksas (lēmuma par glābšanas atbalstu 54. apsvērums) iesniegt pierādījumu tam, ka aizdevums ir atmaksāts, derīgu pārstrukturēšanas plānu vai pamatotu likvidācijas plānu, kurā izklāstīti soļi ceļā uz *CE Hunedoara* likvidāciju saprātīgā laika periodā bez papildu atbalsta. Rumānija neizpildīja šo apņemšanos, jo i) glābšanas atbalsts netika pilnīgi atmaksāts, un ii) Rumānija tika informēta par to, ka pārstrukturēšanas plāns (ko Rumānija iesniedza 2015. gada oktobrī un grozīja 2016. gada janvārī) nenodrošina to, ka *CE Hunedoara* varētu sasniegt ilgtermiņa dzīvotspēju bez pastāvīga papildu atbalsta.

(124) Papildus iepriekš minētajam Komisija norāda, ka *CE Hunedoara* likvidācijas termiņš, kas, kā 2017. gada maijā norādīja Rumānija, ir vismaz trīs gadi (kas ir pusotru gadu pēc 2015. gada oktobrī noteiktā termiņa jeb sešus mēnešus pēc glābšanas atbalsta piešķiršanas, ko apstiprināja lēmums par glābšanas atbalstu), šķiet diezgan ilgs.

(125) No iepriekš minētā Komisija secina, ka glābšanas atbalsta aizdevuma pagarināšana ir nesaderīga ar iekšējo tirgu.

([35]) Komisijas 2011. gada 20. decembra Lēmums 2012/21/ES par Līguma par Eiropas Savienības darbību 106. panta 2. punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (OV L 7, 11.1.2012., 3. lpp.).

([36]) Komisijas paziņojums – Eiropas Savienības nostādnes par valsts atbalstu, ko piešķir kā kompensāciju par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu (2011) (OV C 8, 11.1.2012., 15. lpp.).

([37]) Lietas T-244/93 un T-486/93 *TWD Deggendorf/Komisija*, ECLI:EU:T:1995:160, 56. punkts.

5. ATGŪŠANA

(126) Saskaņā ar LESD un iedibināto Tiesas judikatūru, ja Komisija ir konstatējusi, ka atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu, tai ir tiesības lemt par to, ka attiecīgajai dalībvalstij šāds atbalsts jāizbeidz vai jāmaina ([38]). Tiesa arī ir konsekventi lēmusi, ka valsts pienākums atcelt atbalstu, ko Komisija uzskata par nesaderīgu ar iekšējo tirgu, ir noteikts tādēļ, lai atjaunotu iepriekš pastāvējušo situāciju ([39]).

(127) Šajā saistībā Tiesa ir noteikusi, ka šis mērķis ir sasniegts, ja saņēmējs ir atmaksājis nelikumīga atbalsta veidā piešķirtās summas, tādējādi zaudējot priekšrocību, kas tam ir bijusi pār konkurentiem tirgū, un ir atjaunota situācija, kāda bija pirms atbalsta maksājuma ([40]).

(128) Šajā saistībā Padomes Regulas (ES) 2015/1589 ([41]) 16. panta 1. punktā ir noteikts, ka tad, "kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja".

(129) Tādējādi i) *BCR* aizdevums, ii) *BRD* aizdevums, iii) aizdevums nesaderīgā atbalsta atmaksai un iv) glābšanas atbalsta aizdevums – kas kļuva nelikumīgs brīdī, kad glābšanas atbalsts netika atmaksāts sešos mēnešos pēc tā piešķiršanas un/vai izmaksas – tika īstenoti, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu, un ir uzskatāmi par nelikumīgu un nesaderīgu atbalstu, tie ir jāatgūst, lai atjaunotu situāciju, kāda pastāvēja tirgū pirms to piešķiršanas. Atgūšanai ir jānotiek attiecībā uz laikposmu no brīža, kad atbalsta saņēmējs guva priekšrocību, proti, kad atbalsta saņēmējam nelikumīgi kļuva pieejams atbalsts aizdevumu pamatsummas formā, līdz pilnīgai atgūšanai, un summas ir jāatgūst kopā ar procentiem līdz pilnīgai atgūšanai. Atgūšanas procenti atšķiras no līguma procentiem, procentiem par nokavētiem maksājumiem vai citām attiecīgajām summām, kas saistītas ar attiecīgajiem aizdevumiem, kurus *Hunedoara* ir parādā valstij.

(130) Saskaņā ar iedibināto judikatūru atbalsta saņēmēja maksātnespēja un tā nespēja atmaksāt atbalstu nav pietiekams pamats šā atbalsta saņēmēja atbrīvošanai no pienākuma atmaksāt atbalstu ([42]). Šajā gadījumā atjaunot situāciju, kāda pastāvēja pirms atbalsta piešķiršanas, un novērst konkurences izkropļojumus būtībā ir iespējams, reģistrējot ar atbalsta atmaksu saistīto pienākumu saistību grafikā tiesas uzraudzītās likvidācijas procedūras ietvaros. Ja dalībvalsts nevar atgūt atbalstu visā apmērā, saistību reģistrācija atbilst atgūšanas saistībām tikai tad, ja maksātnespējas procedūras rezultātā nelikumīgo atbalstu saņēmušais uzņēmums tiek likvidēts, tas ir, tā darbība tiek pilnīgi izbeigta ([43]). *CE Hunedoara* likvidācija gadījumā, ja glābšanas atbalsts netiek atgūts sešos mēnešos pēc tā apstiprināšanas vai izmaksas, ir paredzēta arī pamatnostādnēs par glābšanas un pārstrukturēšanas atbalstu, lēmumā par glābšanas atbalstu (20., 21. un 52. apsvērums, d) apakšpunkts).

(131) Komisija ņem vērā neseno apspriešanos ar Rumāniju, kuras laikā tika noteikts, ka *CE Hunedoara* likvidācija var izraisīt tā aktīvu likvidāciju un pārdošanu, lai uzņēmums varētu izpildīt savas saistītas, tostarp tās, kuras saistītas ar Rumānijai piemēroto atgūšanu, kas paredzēta šajā lēmumā. Jebkurā gadījumā Rumānijas iestādes apstiprināja, ka valsts tiesību aktos pastāv tiesību normas, kas nodrošinātu darbības nepārtrauktību, un šajā saistībā minēja 2012. gada 10. jūlija Likumu Nr. 123 par elektroenerģiju un dabasgāzi, jo īpaši nodaļu par drošumu un drošību.

(132) Saistībā ar likvidāciju un ņemot vērā Rumānijas juridisko pienākumu nodrošināt piegādes nepārtrauktību, tā varētu plānot pieņemt pasākumus nolūkā izvairīties no pēkšņiem elektroenerģijas un siltuma piegādes pārtraukumiem reģionā, kurā darbojas un sniedz pakalpojumus *CE Hunedoara*. Tomēr šādiem pasākumiem ir jābūt samērīgiem, pamatotiem un ierobežotiem laikā un darbības jomā ar to, kas ir vajadzīgs enerģijas ražošanas aktīvu vērtības saglabāšanai. Izpildot šo lēmumu, Komisijai ir jābūt laikus informētai un spējīgai pārbaudīt, vai šie nosacījumi ir izpildīti. Attiecīgi kopumā šis lēmums neskar šādus atbilstošos pasākumus un procesu saistībā ar enerģijas ražošanas aktīvu pārvešanu.

([38]) Skatīt lietu C-70/72, *Komisija/Vācija*, ECLI:EU:C:1973:87, 13. punkts.
([39]) Skatīt apvienotās lietas C-278/92, C-279/92 un C-280/92 *Spānija/Komisija*, ECLI:EU:C:1994:325, 75. punkts.
([40]) Skatīt lietu C-75/97 *Beļģija/Komisija*, ECLI:EU:C:1999:311, 64. un 65. punkts.
([41]) Padomes 2015. gada 13. jūlija Regula (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 248, 24.9.2015., 9. lpp.).
([42]) Tiesas 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā *Vācija/Komisija*, C-277/00, ECLI:EU:C:2004:238, 85. punkts; Tiesas 1986. gada 15. janvāra spriedums lietā *Komisija/Beļģija*, C-52/84, ECLI:EU:C:1986:3, 14. punkts; Tiesas 1990. gada 21. marta spriedums lietā *Beļģija/Komisija*, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, 60.–62. punkts.
([43]) Tiesas 2012. gada 11. decembra spriedums lietā *Komisija/Spānija*, C-610/10, ECLI:EU:C:2012:781, 104. punkts.

(133) Turklāt videokonferencē, kas notika 2018. gada 31. jūlijā (skatīt 3. apsvērumu), Rumānija pauda savu apņemšanos veikt atbilstošu pasākumu, lai turpinātu enerģijas ražošanas aktīvu pārvešanu no *CE Hunedoara* jaunam uzņēmumam (*NewCo*), kas vēl jādibina. To plānots izdarīt ar valdības ārkārtas rīkojumu, saskaņā ar kuru *datio in solutum* (rumāņu valodā "*dare în plată*") trīs posmos maksājumu vietā tiktu pārvesti tikai enerģijas ražošanas aktīvi, t. i., bez ogļraktuvēm. Saskaņā ar Rumānijas apstiprināto protokolu tajā būtu jāietver:

i) pirmkārt, obligāta novērtējuma ziņojuma sagatavošana, lai noteiktu enerģijas ražošanas aktīvu vērtību (ko pašlaik garantē Finanšu ministrija) un *CE Hunedoara* parāda summu;

ii) otrkārt, šie garantētie aktīvi tiktu pārvesti Finanšu ministrijai un pēc tam tālāk Enerģētikas ministrijai;

iii) treškārt, šie garantētie aktīvi tiktu pārvesti jaunajam uzņēmumam, un pēc tam tiem tiktu piemērots noteikums par vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu.

(134) Šis lēmums neskar šādu aktīvu pārvešanu, pamatojoties uz plānoto valdības ārkārtas rīkojumu, ja iepriekš minēto pārvešanu īsteno Rumānijas iestādes saskaņā ar tiesību aktu prasībām, tostarp, atbilstošu šo aktīvu novērtējumu.

6. **SECINĀJUMS**

(135) Attiecīgi Komisija secina, ka Rumānija ir piešķīrusi *CE Hunedoara* nelikumīgu valsts atbalstu, kas nav saderīgs ar iekšējo tirgu un ir jāatgūst,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Starptautiskās Rekonstrukcijas un attīstības bankas (*IBRD*) aizdevums, kam garantiju piešķīra Rumānijas valsts un par kura saņēmēja pēcteci kļuva *CE Hunedoara*, nebija nelikumīgi piešķirts *CE Hunedoara*, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktu.

2. pants

Turpmākie aizdevumi *CE Hunedoara* labā no a) līdz d) apakšpunktam norādītajā apmērā ir valsts atbalsts, ko Rumānija nelikumīgi piešķīra (vai kas saskaņā ar d) punktu netika atmaksāts), pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktu, un tie nav saderīgi ar iekšējo tirgu:

a) Rumānijas Komercbankas aizdevums, par kuru līgumu noslēdza Finanšu ministrija un kas kļuva pieejams *CE Hunedoara*, pamatojoties uz pakārtotā aizdevuma līgumu (*BCR* aizdevums) – 83 485 450 RON;

b) Rumānijas Attīstības bankas aizdevums, par kuru līgumu noslēdza Finanšu ministrija un kas kļuva pieejams *CE Hunedoara*, pamatojoties uz pakārtotā aizdevuma līgumu (*BRD* aizdevums) – 68 371 170 RON;

c) aizdevums, kas tika piešķirts, lai izmaksātu nesaderīgo atbalstu, ko pieprasīja atgūt ar lēmumu par nesaderīgu atbalstu (aizdevums nesaderīgā atbalsta atmaksai) – 34 785 015 RON;

d) aizdevums, kas bija atbalsts, ko piešķīra saskaņā ar lēmumu par glābšanas atbalstu (glābšanas atbalsta aizdevums) – no kura faktiski izmaksāti 98 476 900 RON un kurš netika atmaksāts pēc sešu mēnešu ilgas izmaksas.

3. pants

1. Rumānija atgūst no atbalsta saņēmēja šā lēmuma 2. pantā minēto nesaderīgo atbalstu.

2. Faktiski atgūstamās summas ir vienādas ar summām, kas tika faktiski izmaksātas atbalsta saņēmējam un kuras tas nav atmaksājis Rumānijas valstij; šīm summām pieskaita arī procentus no dienas, kad tās nonāca atbalsta saņēmēja rīcībā, līdz faktiskās atgūšanas dienai.

3. Procentus aprēķina pēc salikto procentu formulas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 794/2004 V nodaļu ([44]).

4. No šā lēmuma pieņemšanas dienas Rumānija anulē visus 2. pantā minētos neveiktos maksājumus.

4. pants

1. Šā lēmuma 2. pantā minēto atbalstu atgūst nekavējoties un efektīvi, neskarot atbilstošos pasākumus, kurus Rumānija var pieņemt, lai uzturētu elektroenerģijas un siltumapgādei vajadzīgo elektroenerģijas ražošanas aktīvu darbības nepārtrauktību, ja šādi pasākumi ir samērīgi, pamatoti un ierobežoti laikā un darbības jomā ar to, kas ir vajadzīgs šo aktīvu vērtības saglabāšanai.

2. Rumānija nodrošina šā lēmuma izpildi četros mēnešos pēc lēmuma paziņošanas datuma.

5. pants

1. Divos mēnešos pēc šā lēmuma paziņošanas Rumānija iesniedz Komisijai šādu informāciju:

a) kopsummu (pamatsumma un procenti), kas jāatgūst no atbalsta saņēmēja;

b) to pasākumu, kas jau veikti un plānoti, lai izpildītu šo lēmumu, sīks apraksts;

c) to pasākumu, kas jau veikti un plānoti, lai saglabātu elektroenerģijas ražošanas aktīvu darbības nepārtrauktību, sīks apraksts;

d) dokumentus, kas apliecina, ka atbalsta saņēmējam ir pieprasīts atmaksāt atbalstu.

2. Līdz 2. pantā minētā atbalsta atgūšanas beigām Rumānija informē Komisiju par šā lēmuma izpildei noteikto valsts pasākumu īstenošanas gaitu. Pēc Komisijas vienkārša pieprasījuma Rumānija nekavējoties iesniedz informāciju par jau veiktajiem un iecerētajiem pasākumiem šā lēmuma izpildei. Tā arī sniedz sīku informāciju par atbalsta summām un procentiem, kas jau ir atgūti no atbalsta saņēmēja.

6. pants

Šis lēmums ir adresēts Rumānijai.

Briselē, 2018. gada 8. novembrī

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Margrethe VESTAGER

([44]) Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.).